

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónap ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónap ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

Hirdetésenként soronként 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási díj 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1909.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szerda, július 14.

Mai számunk főbb közleményei.

- Apponyi kilátásai.
- A szinajai zászlósértés.
- A kisleány hóhéra.
- Meghíusult csásár II. Endre sirjával.
- A nő becsület védelme.
- Hírek a király betegségről.
- A kulisszák világából.
- A hadnagy váltója.
- Öngyilkos Rothschild báró.
- József főherceg aratói körében.
- Egy magyar-oszták fürdőről.
- Aradi kabarét.
- Tarkaságok.

A trónörökös átutazik.

Arad, július 13.

Visszatérve a román földről, amelyen a magyar zászló meggyalázásának volt a szemtanúja, újra magyar földön halad át Ferenc Ferdinánd trónörökös. Utjában Arad mellett is elhalad, sőt ha a sors különösen kedvez ennek a városnak, az állomáson talán meg is áll egy percre a fenséges vonat. Jelentősége nincs ennek a pihenőnek ránk; mi a perrenon nem várjuk a jövő magyar királyt, ő neki se lesz oka, hogy különösebb figyelemre méltassa a bámulatra amugy se érdemes aradi pályaudvart. Még akkor, amikor természetesebb lett volna: amikor tudniillik Temesújfalun a hadgyakorlatok feje volt, s itt átutazott, — akkor se nyílt alkalma az aradiaknak, jövő alattvalói egy részének, hogy hódolatukat kifejezhessék.

Most azonban a trónörökös nem

Magyarországra jött, hanem csak átutazott Romániába, hogy ott a román trónörökösnek az aranygyapjas rendet átadja. Ezt a trónörököszt szintén ismerjük. Legalább erősen emlékeztünkben maradt az eset, hogy amikor a román trónutód a feleségével Magyarországon átutazott, Lippán a román nők nagy ünneplésben részesítették az idegen dinasztia két tagját. Igaz, hogy ennél az a kedvező véletlen járult hozzá, hogy a román trónörökös vonatjának valami baja esett s így Lippán kellett vesztegelniük. Azok a vonatok, amelyek Habsburgokat visznek, sokkal fegyelmezettebbek s mi, ha a lojalitás vágyában égnénk, hiába remélnők, hogy az udvari vonatnak baja lehet s az aradi hölgyeknek alkalma lesz Ferenc Ferdinándot — aki véletlenül szintén a feleségével utazik, — szintén azon módon ünnepelni, mint a lippai hölgyeknek a román trónörökös párt. Pedig több jogcímük is lenne hozzá.

Végül is azonban meg kell nyugodni abban, hogy az udvari utazásoknak kötött formája van, amelyek nem engednek se a gyöngédség, se a figyelem szempontjának. Hiszen, ha Aradon módot ad a fogadtatásra a trónörökös, akkor ugyanezt lehetővé kell tennie a többi helyeken s az utazása egészen olyan, mint egy képviselő körutja, vagy pedig valamelyik vicinális szűz-turája. S annyi joga a trónörökösnek is van, hogy nyugodtan utazzék, mint más ember.

De most, a mikor Romániában a

trónörökös szemelattára megsértették annak az államnak jelvényeit, a melynek ő uralkodója lesz, a melynek királyát képviselte, — különös alkalom lenne arra, hogy ezekkel a jelvényekkel, a magyar lobogóval és magyar címerrel a trónörökös előtt tüntessenek, s hogy a trónörökös a maga tiszteletét kifejezze az államiság eme szimbolumaival szemben. Mindenütt, a hol a dinasztia egyben a nemzeti önérték kicsucsosodását jelenti, ez természetes volna, s ez lenne a legszébb válasz arra az éretlenségre, a melyet Szinajában elkövettek, s a magyarság külön elégtételnek tekintené, mint az utólagos megtorlást, a mely talán, esetleg, valamikor megtörténik a diplomácia útján.

Ez azonban nem fog megtörténni se Aradon, se pedig más magyar vasuti állomáson. Ha a hazafiúi fellobbanásnak kedve is lenne erre a tüntetésre, előre elveheti a kedvét az a bizonyosság, hogy Ferenc Ferdinánd nem fog erre hederíteni. Az a föltűnő, bántó közömbösség, amelylyel a trónörökös eddig a magyarokkal szemben viseltetett, s amelylyel még a szeretet megnyilatkozásainak alkalmait is kerülte, most se tudná értékelni a tüntetésben rejlő szándékot és az ünneplőkre lefüggönyözött ablakok merednének.

Elmegy a trónörökös vonata Arad mellett szó nélkül, közömbösen; innét se éri semmi szó, még egy köszöntés se. Vajjon ebben a csöndes, érzéstelen találkozásban nincsen a jövő

Mert válni kell . . .

Írta: Gróza Micy.

Az asszony háttal a szobának a kandalló előtt ült, s a tűz tompa fényvel világította be karsu fehér alakját. Meghajlott fővel, görnyedten roskadt össze a magas támlájú, ódon aranyozású nagy karosszék mélyén, s hosszú pilláju, szép, fáradt barna szemét gondolkodva meresztette a sárgás-vörösen lobogó lángokba. Harminc-harmincöt éves lehetett; tömött, sötét haja még selymes, hullámos volt, s a halánték fölött a kékes fehér választék még simogató, szerelmesen borzogató gyöngéd kéz után vágyott. Csak a száj keserű kemény vonásai, szomoruan lehajló szögleteivel, nem illett a sápadt meleg arcba. Látszott ezen a szájon, hogy már élt, hogy története van, jól elrejtett fájdalmas titkai, s hogy ez a száj tud hallgatni, az összeszorított ajkak makacs bus hallgatásával.

A nő térdein selyem kötésű francia könyv feküdt, s gondosan ápolt, tömördek gyűrűbe öltöztetett ujjai idegesen babrálgattak a vékony pergament-sárga lapokkal. Mintha a sima, nyugodt, lilomfehér homlok minden kavargó zavaros gondolata a kapkodó, türelmetlen mozdulatokban tört volna ki.

A szobára nehéz szomorú csönd borult. Az éjféli előtti idő titokzatos hangtalansága. Csak a

fel-fellobbanó tűz vékony sugarai játszottak a tetőzetten, itt ott világos foltokba tömörülve a nehéz szőnyegű ottománon, ahol a férfi feküdt, — erős, szilárd vonású feje alá kulcsolt kezekkel, s mozdulatlanul, fénytelen szemekkel bámult a menyezetre. A határozott barna arc egy izma se rándult, szempillája se rezgett; de ez nem volt a nyugalom merevsége, valami fájó nagy közöny, a megérzése minden következő bánatnak, — a mitől félték, a minek el kell jönni — nehezedett rá mindkettőjük lelkére.

Valahol, talán az ebédőben, vékony ezüstös hangon ütötte egy óra az éjfélt, s mintha régi idők boldog emlékeinek láthatatlan szellemei rázták volna fel tompultságukból, megmozdultak és egymásra néztek az asszony meg a férfi; némán, lassan, hosszas elmerüléssel. . . A szót követelő csendet a férfi törte meg először. Halkan beszélt, szilárdítani igyekezve hangját s elfojtva az önkénytelen remegést. Percekig hallgatott közbe, palástolva meghatottságát s el-elfulladt rebegéssel kezdte ismét:

— Igen, Nóra! En nem tehetek róla Nóra, hogy így jött. Mondtam már tegnap, az este és most, hogy nem én akartam, nem én kívánom. De meg kell lenni, mert így jött, magától jött így és az én akaratom gyöngé ezzel szemben. — Az ember egy reggel felébred és

minden egészen más színbe tűnik fel előtte mint eddig. Idegen érzések veszik körül a lelkét, hideg csodálkozás, a végtelen közöny és szomorú nagy unalom. Es minden ami körülötte, mellette van, az egész élete ami eddig szép volt, nyugodt és zajtalanul boldog, egy csapásra teljesen ismeretlen, boszontóan üres lesz, sokszor minden részletével feledésbe megy. Így vagyok én is, már régen, csak szólni nem akartam Nóra, csak bántani nem akartam. Mert maga ezt nem érti meg úgy se. Maga az „örök” érzelmek embere, maga egyformán kitartó úgy az örök szerelem, mint az örök gyűlölet eszméjéhez, mert a maga fantáziája sokkal sekélyesebb, sem hogy olyasvalamit eltudna képzelni gondolatba, tettbe, amit előzőleg nem az „örökkévalóság” zománcával vont be. Es maguk asszonyok, azok a kevesen való fehér holló ritkaságu asszonyok, akik belehalnak egy-egy rögeszmébe, — maguk ezt hűségnek nevezik. — pedig ez csak a megszokás lethargiája, s megvetendő gyöngé lélekre vall. Oh, egészen más az erős egyéniség benső élete, mert ez nem fél az érzések láncszemeinek elszakadásától, az egyedüllét, a magány, — maguknak oly borzalmas — gondolatától sem. Változást akar itt a lélek s forrong, tombol és megsemmisít minden azelőtt valót a vágy: megújodni egy más, egy frissebb érzelenbe,

szinesítve: az a viszony, amely egykor a nemzetet uralkodójához fogja fűzni?

Apponyi kilátásai.

Ki lesz a helyzet ura őszkor?

A *Neu Frei Presse* ma este érkezett számában írja a következőket budapesti tudósítójának jelentése alapján:

(Taktikai hiba.)

A magyar képviselőház a függetlenségi párt határozati javaslata értelmében kimondotta, hogy a válság őszi megoldása a többségi elv tekintetbe vételével oldandó meg. Egy taktikai hiba következtében a 67-es pártok egész váratlanul ebből elég jelentékeny hasznot húztak. A függetlenségi párt javaslata úgy volt megszövegezve, hogy a Justh-csoport elmondhassa, hogy a képviselőház egy függetlenségi kabinet alakítása mellett angazsálta magát. Ezt a hitet a balpárt megölte. Hogy a koalícióban duló ellentéteket még jobban kiélesítsék, a balpárt azt indítványozta: hogy a többségi elv már most úgy értelmezendő, hogy a kinevezendő kormány a függetlenségi pártból kerüljön ki. Ez az indítvány, ahelyett, hogy a kormánynak ártott volna, a Justh-csoportot hozta kellemetlen helyzetbe, mert ellene kellett szavaznia s így Justhék segítségével meg van állapítva, hogy a többségi elv még nem jelenti a függetlenségi kormányt.

(Apponyi és Justh.)

Ez az epizód is hozzájárul tehát a Justh-csoport gyöngítéséhez. Azt az uralkodó álláspontot, melyet ez a csoport elfoglalt, az utóbbi napokban részletekben vesztette el. Az ereje részint fellépésének kiméltenségében, részint a függetlenségi párt egy nagy részének erőtlenségében gyökeredzett. Elvárták Kossuthtól, hogy kiadja a jelszót: Justhék ellen, de minthogy hiába várták, ez a csoport a féktelenségig kitombolta magát. Csak Lukács László küldetése mozgatta meg a függetlenségi párt tunya tömegét. Apponyi gróf állott azok élére, akik nem esküdtek Justhra. Mikor először szervezte ellenük mérsékeltbb színezetű hiveit, az első felszólításra kilencvenkét képviselő jelentette ki csatlakozását és 28 sürgönyileg fejezte ki,

hogy egyetért vele. Voltak ezek közt olyanok is, akik Justh ismeretes ívét aláírták. Ennek a szervezett tömegnek hirtelen jelentkezése kényszerítette Justhot a hátrálásra.

(Egy jellemző epizód.)

Ez a kapuzárás előtti fordulat megérdemli, hogy leszegeztessek, mert a magyar válság lefolyását az őszkor jelentősen fogja irányítani. Justh hivei már ma rendkívül bizalmatlanok Apponyi gróf iránt. Egy epizód, mely a képviselőház hétfői ülésén játszódott le, ezt praktikusán illusztrálja. Az ülés alatt Apponyi odalépett az Andrássy gróffal a terem közepén beszélgető miniszterelnökhöz és mindhárman hosszasan tárgyaltak. Mikor a Justh-csoport tagjai ezt észrevették, így kiáltottak a miniszterek felé: „Nini a 67-es miniszterek külön minisztertanácsot tartanak.” Apponyi gróf visszafordult, gunyosan meghajolt és így felelt: „Hát engem tartotok 67-es miniszternek?”

(Konzervatív többség.)

Ugylátszik, hogy az Apponyi csoport, függetlenségi párti hiveivel, az alkotmány- és néppárttal hajlandó egy oly többséget alakítani, amely a válságot az őszkor a koronával egyetértően oldaná meg és esetleg felvonná a harcot Justhék ellen. Egy ilyen többség keletkezésének előfeltétele az, hogy vagy a korona, vagy a többség változtassa meg a katonai kérdések megoldására vonatkozó nézetét. Előrelátható, hogy ezt a magyar parlament többsége fogja megcselekedni. Ennek viszont az lesz a következménye, hogy sem Wekerle, sem Andrássy gróf nem vehetnek részt ilyen megoldásban, mert ők katonai téren vívmányokat ígértek.

Az új többségnek erős agrárius-konzervatív színezete lesz és egyes frakciói direkt klerikálisok lesznek. Az Apponyi-csoporthoz a függetlenségi párt agrárius-konzervatív szárnya tartozik és az alkotmány-pártban is aránylag nagyszámban vannak agráriusok és konzervatívok. Andrássyról tudva van, hogy nem hiva ennek az irányzatnak, de kérdés, vajjon a viszonyok nem ragadják-e őt magukkal? A Justh-csoport viszont mindjobban a demokratikus-liberális, sőt radikális politika vizei felé sodródik. Ámbár egyes tagjai, mint Batthyány és Holló éppen nem liberálisak, de Justh befolyása és az ellenféllel

az egész vonalon felveendő harc ebbe az irányba szoritotta őket. Mikor Lukács a Justh-csoporthoz közeledett, már-már célnál voltak.

(Justh bukása.)

Ha Lukács és Justh egyesülnek és Kossuthot magukkal tudják ragadni, akkor éppen a függetlenségi párt agrárius-konzervatív szárnya került volna az ellenzékbe és az ó-szabadelvűekkel felfrissített kormánypárt határozottan szabadelvű szellemben vihette volna az ügyet tovább. A Justh-csoport elmellőzte ezt a pillanatot. Kérdés vajjon még egyszer visszatér-e? Lukács küldetése tehát a lehetőségek legmagasabb csúcsát jelentette mindama törekvések részére, melyek Justh nevével vannak összekötve. Azóta azonban ennek a csoportnak a befolyása állandóan csökken és oly mértékben, amint sulyuk kevesbedik, száll a magasba Apponyi gróf csillaga. Ősszel a válság megoldásakor ez a helyzet már világosan kifejezésre is jut.

A színajai zászlósértés.

Élgtétel a magyar lobogó meggyalázásáért.

Távirati tudósítás.

Arad, július 13.

A színajai zászlósértés ügyét most már diplomáciai utra terelte Aerenthal báró külügyminiszter. Felszólította a bukaresti osztrák-magyar követet, hogy az ügyről tegyen sürgősen jelentést. A külügyminiszter erélyesen szándékozik elégtételt követelni a sérelemért. Egyébként ma újabb táviratok érkeztek a zászlósértésekre vonatkozólag, amelyek részben megakarják erőltetni az eddigi híreket, részben újabb zászló meggyalázásokról számolnak be.

Színajából félhivatalosan így szépitik az ügyet: A magyar zászló ellen elkövetett merényletek híre tulzott. Csak annyi igaz, hogy a diákok megkisérelték egy zászló levételét, de szándékukat nem hajthatták végre, mert a házba való behatolásukat megakadályozták.

Színajából táviratozzák: Vasárnap este, mialatt Ferenc Ferdinánd tiszteletére diszeldadás volt, a román diákok újból zászlósértést követtek el. Ez a tüntetés a trónörökös ellen volt a miatt, mert Romániának a monarchiával kötött kereskedelmi szerződését még nem lép-

teremtteni, átélvezni egy más világot. Esez magától jön, néha csak évek, néha már hetek, sőt órák után is. Egyszerre, váratlanul rohanja meg az embert és nyomában ecetes lesz a esők ize, hideg az ölelés melege. Haragszik Nóra, de ez így van. A maga fehér ruhájának halkán kuszó, kecses ivben hullámozó uszályát, melynek csak látása is lázba hozott eddig engem, ma már meg se látom, de sőt maga egész valójában sem gyújt bennem lángra különösebb érzést, égőbb vágyat. Amit eddig sohase tettem, analizálni kezdtem, boncolgatni lényét, minden meguyilvánuló gondolatát lelkének, egész külső megjelenését s aztán hidegen konstatáltam: „— igen, harmonikus gondolkodású szép asszony — volt!” Ez a „volt”, mely először megdöbbentett, később nagyon megszokottá vált, s ma már érthető előttem immár, hogy maga nekem csak „volt” és nem „lesz” — soha többé. Hisz kicsiny kezének csudaszép lágy mozdulata is, amint ujjait homlokomon végig húzza csak gunyos tépelődésre indít, — miért éppen engem? — miért nem simogat más valakit, hisz nekem már meghalt és többé fel nem támadhat. Lelketlen vagyok, tudom Nóra, hogy ezeket megmondtam, de nem én akartam ezt, nem akarok most se erre gondolni, nem akartam. Behunytam a szememet, befogtam a fületem, hogy ne lássak semmit s ne halljam a belső hangot: „vége, — eiválni!” Hiába való minden erőfe-

szitésem. Segítsen hát maga Nóra, segítsen, hogy ismét azt érezzem, amit ezelőtt, hogy ne legyen urrá fölöttem ez a jéghideg közöny maga iránt, engedje, hogy a ruhája ráncaiba rejtsem a fejemet, a fogammal marcangoljam, tépjem gömbölyű térdén a szövetet, talán sikerül kiirtani lelkemből, sikerül kivágni énemből a gondolatot, az érzést, ami kinez s ami mégis édes nekem, mert a szabadulást hezza, amit nem kívánok és a minek reménye mégis éltet. Hallgat, Nóra? Nem tud változtatni rajtam? Maga is tudja hát, hogy itt nincs mentés, hogy hiába kezdenők előről, amit már meguntam, mert úgy sem tartana sokáig és ismét csak ide jutnánk, ahol ma vagyunk. Igen, meguntam, ez az igazi, a helyes kifejezés. Meguntam a maga önfeláldozó odaadását, meg lényének minden előkelő, distingvált vonását, egyszerű öltözködését, nyugodt szépségét s teste halk mozdulatainak finom parfümjét, — és más asszony után vágyom. Közönséges, hangos beszédű, virágos kalapos, kacagó asszony után, aki sohasem olvas könyveket, pletykázik és talán festi a haját s az arcát is, kacérkodik az udvarlóival, ravasz és számító, de meglesz az az előnye, hogy felrázza a lelket abból a művészi elmélyedésből, amibe a magával való állandó érintkezés sodort s emberibbé, egészségesebbé tesz. Féltékenységi jeleneteket fog csinálni, meg fog csinálni az első emberrel, aki fiatalabb lesz mint én, feléb-

reszti majd a bennem szunnyadó bestiát és én boldog leszek, amíg meg nem unom azt is és akkor talán visszatérek magához. Es ugyemost válunk, Nóra? Ugye most már maga se akarja másképpen? Vibráló idegekkel, égő türelmetlenséggel várom, hogy kimondja az utolsó „Istenhozzádot”, hogy mehessek, hogy repülhessek ki a világba új érzést, nagy emberi harcot keresni. Mert fogok találni és én boldog leszek, Nóra. Hitvány vagyok, de brutálisan erős a lelkem és elbir és megkíván minden változást. Azt is tudom Nóra, hogy a válásnál csak a maga könnye fog hullni, én türelmetlen leszek és nevetőn boldog. Mert válni kell . . .

Kimerülten hallgatott el, keskeny keze fáradtan, unottan simított végig itt-ott már ezüstösen csillogó haján.

Odakünn már hajnalodott, a sötétség tompa szürkületbe csapott át, a függönyök fekete árnyai hosszú, mozdulatlan kísértétként nyultak végig a nehéz, vastag szőnyegeken. A szobában csend volt, néha-néha a tűz sercegett panaszos, siró hangon, s az ablaktáblák rezzenetek meg egy-egy robogó kocsi zajától . . . Aztán újra siri némaság borult a nagy házra s a homályban csak az asszony fájdalmas, halk zokogása hallatszott . . .

tették életbe, holott ez jutalmul lett ígérve Romániának a szerb konfliktus alkalmából tanusított passzivitásáért.

Szinajából táviratozzák: Schönburg Harstenstein János bukaresti nagykövet lakása előtt, aki a Ghyka villában volt elszállásolva, vasárnap este tüntetés történt. Megjelent egy csomó diák és teli torokkal román izgató dalokat kezdték énekelni. Egy diák felkuszott a verandára és az ott kitűzött fekete-sárga lobogót letépte. A többi diákok a letépett lobogót sárba tiporták. Amikor ez történt, éppen akkor jött arra Krajincianu tábornok több tiszt társaságában. Ezt látva a diákok, elfutottak. Csendőrség sehol sem volt látható. Egyáltalában a csendőrség felsőbb utasításra kitért a bukaresti diákok garázdálkodásai elől.

Vasárnap reggel is történt egy zászlósértés. A Peles-kastélyban, közvetlen Ferenc Ferdinánd trónörökös ablaka előtt egy bepiszkított fekete-sárga zászlót találtak. A krajovai prefektus intézkedett, hogy a zászlót nyomban távolítsák el. Az esetet nagyon sajnálja. Azt hiszik, hogy az illetőnek, aki a zászlósértést elkövette, nem volt célja az osztrák lobogó meggyalázása. Valószínűleg az egész dolgot valami suhanc követte el, aki nem ismerte az osztrák színt és a mellette levő magyar zászló helyett szakította le.

A félhivatalos Magyar Távirati Iroda jelenti: Mint értesülünk, Aerenthal báró külügyminiszter a bukaresti osztrák-magyar követhoz fordult és őt felszólította, hogy sürgősen tegyen jelentést azon eddig meg nem erősített híresztelést illetően, amely szerint román diákok állítólag megsértették a magyar zászlót.

A szinajai zászlósértésből kifolyólag felelevenítenek most egy másik zászlósértést, ami szintén Szinajában történt ezelőtt 15 évvel. Goluchovszky volt ekkor bukaresti magyar-osztrák nagykövet. A bukaresti magyarok majális rendeztek a város közelében egyik erdőben. Kibontott zászló alatt vonultak ki. Egy áruló magyar ember bement erre a kultur liga házába, ahol elmondotta az esetet. Innét a románok kimentek a magyarok után, hogy elvezzik a lobogót. Nesztét vették ennek a magyarok és egy öreg magyart biztak meg a zászló megőrzésével, hogy rejtse el. Ez meg is történt, ámde a románok rájöttek a dologra és agyonütéssel fenyegették az öreget, ha a zászlót ki nem adja. Ez egy ideig tűrte a kinezást, de végül is engedett. A románok ekkor elvittek a zászlót Mihály fejedelem szobrához és itt elégették. Goluchovszky, Károly királytól elégtételt követelt, amit meg is kapott. A kormány egy magyar zászlót csináltatott, amelyet a követség épületére tűztek ki és a román diákoknak tisztelegni kellett a magyar zászló előtt.

Bukarestből jelentik: Az itteni „Indépendance Romaine” Ferenc Ferdinánd trónörökösnek és feleségének szinajai látogatását rendkívül szíves szavakkal köszönti. Minden alkalom, írja a lap, amely a Habsburg és román dinasztia között való kitűnő viszonyra vall és amely a két udvar és országaik barátságát még szorosabbra fűzi, mireánk nézve szerencsés esemény. Az osztrák-magyar trónörökös látogatását ezért egész Románia a legnagyobb örömmel üdvözli. Ebben új bizonyítékát látja mindenki annak a jelentőségnek, amelyet a királyság Károly király negyvenhárom éves uralkodása alatt elért. Romániának királya vezetésével követett bölcs és méltányos politikája valamennyi európai hatalom bizalmát megszerezte az országnak és a német s az osztrák-magyar trónörökös látogatása, akik a két leginkább

békefenntartó konzervatív hatalmat képviselik, nyomatékosan hirdetik azt az értéket, amit országaik számára Romániának magatartása jelent. Ausztria-Magyarországnak tiszteletreméltó uralkodója, ki hosszú uralkodásának minden megpróbáltatása között is meg tudott állani, nagy feladatait valóban hősiesség kitarással látta el. A román nép méltányolni tudja azt a rendkívüli értéket, amelyet a trónörökös látogatásában nyilvánuló barátságának bizonyossága nyújt s amely egyúttal hódolás a mi uralkodónk előtt annak hetven éves születésnapja alkalmából és a két állam politikai és gazdasági viszonyainak további munkáját és kiterjesztését helyezi kilátásba. — Másik cikkében Ferenc Ferdinánd trónörökösnek személyiségével foglalkozik a lap s eddigi szerepét nagyon elismerő szavakkal méltatta.

A kisleány hóhéra.

A bécsi kéjgyilkosság.

Távirati tudósítás.

Arad, július 13

A bécsi országos törvényszék tegnap kezdte meg Benes Vencel kéjgyilkossági bűnperének tárgyalását, aki azzal van vádolva, hogy meggyilkolta Zierfusz István nyolcéves gyönyörű leánykáját, miután előbb megfertőzte. A vádirat szerint a leánykát, aki igen jó gyermek volt, átmetesztett gégével holtan találták egy bozótban a Götzendorfba vezető uton. Minden jel arra mutatott, hogy kéjgyilkosság esete forog fenn. A csendőröknek sikerült elfognia a tettest Benes személyében, aki 35 esztendő, nős s akinek bűnössége mellett a kihallgatott tanúk vallomása bizonyít, bár ő rendületlenül tagadásban van.

A vádlott alacsony termetű, vékonydongájú legény. Jámberságot színlél s mindig kész a könyvezésre. Az elnök kérdésére, hogy bűnösnek érzi-e magát: nem-mel válaszol. Majd siketséget szimulál, mire az elnök az emelvényre, közvetlen közelségébe rendeli.

— Iszákos ember maga? — kérdezte az elnök.

— Nyolc éves koromban kezdtem az ivást. Ez nálunk így szokás.

Az elnök ama kérdésére, hogy kivel volt viszonya, kijelentette a vádlott, hogy feleségén kívül soha senkivel.

Elnök: Zierfusz Rózát nem ismerte?

Vádlott: Egyszer találkoztam vele a réten. Virágot metszett késsel. Megálltam és megkérdeztem tőle, hogy mire kell ez neki. Ő ezt válaszolta: A nyulaknak viszem. Éa is segítettem aztán neki. Majd rámutattam egy helyre, ahol bőven termett ilyen virág. Mondtam: menjen oda. Azt válaszolta: nem megy, már eleget szedett. Elment és én leheveredtem. Nemsokára utnak indultam én is, mert attól tartottam, hogy meghülök.

Elnök: Mást nem tud?

Vádlott: Tudom azt, hogy azt mesélték rólam, hogy megöltem a lányt.

Elnök: Ön azt állítja, hogy a leányt nem bántotta.

Vádlott: Hozzá sem nyultam.

Elnök: Zierfusz azt állítja, hogy merényletet követett el ellene.

Rátértek aztán a meggyilkolt leány esetére. A vádlottnak felmutatták azt a véres zsebkendőt, amelyet a tetem mellett találtak. Aztán az elnök zárt tárgyalást rendelt el. Ítéletet holnap hoznak.

Meghiusult család

II. Endre sirjával.

Az ingyen templom miatt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 13.

Jelentettük már, hogy a torontálmegyei Egres községben házépítés közben egy nagy épület alapfalaira bukkantak s ugyanott emberi csontokat s egy táblácskát találtak, a melyen Rex II. Endre 1365. fölírás van. Az egresiek erről a leletről azt hitték, hogy II. Endre király sirja, miután a hagyomány szerint, a melyet a történelmi kutatás is megerősít, az egresi apátságban helyezték örök nyugalomra II. Endre királyt és nejét, Jolántát.

A nevezetes lelet híre országsszerte nagy érdeklődést keltett s bár sokan bizonyos kétkedéssel fogadták, a történelmi hely s a körülmények valószínűnek tüntették föl, hogy az egresiek föltevése komoly. A perjámosi járás főszolgabírája, Sal Ferenc dr., akinek járásába a község tartozik s akinek először volt alkalma a leletet behatóbban megtekinteni, Jankó Agoston alispánhoz intézett jelentésében azt írta, hogy az ő véleménye szerint a talált tábla sokkal később került a lelet helyére.

Jankó Agoston alispán ugyan maga is kétkedett a lelet komolyságában, de miután a leletet szakértő nélkül nem lehetett egyszerűen misztifikációnak kijelenteni, kötelességének tartotta, hogy szakértőt kérjen a lelet megvizsgálására. A további fejleményekről most ezt írják Nagybecskerekéről:

A budapesti Nemzeti Múzeum az alispán kérésére kiküldte Éber Lászlót, a jeles tudóst, hogy a leletet megvizsgálja. A múzeum szakértője szombaton délelőtt érkezett Egres községbe, a hová ugyanekkor Jankó Agoston alispán, Sal Ferenc dr. járási főszolgabíró, Knáb Ádám vármegyei mérnök is megjelent.

Egres község Felsőtorontál határszélén fekszik s meglehetősen kicsik a kultura utjából. Elhagyott kis oláh község, ahová a szomszéd községek vasuti állomásairól csak jókora kocsizással lehet eljutni. A községet és egyszerű népét látva, arra senki sem gondolt, hogy itt megujul Jókai *Kiskirályok* című regényében a nagy író színes, gazdag fantáziájával megírt *Thonuzóba* históriája. Senki sem gondolta volna, hogy az elhagyott szegény faluban, az egyszerű oláh nép körében valaki Thonuzóba példájára mesterséges, nagy történelmi nevezetességű sírleletet gyártson.

Amikor a társaság a lelet helyére érkezett, a szakértő tudóssal együtt, az első szempillantásra megállapította, hogy a leletet, nevezetesen a fölírásos táblát nem lehet komolyan venni. A lelet elrendezője maga is naiv ember lehetett s bár a hely megválasztásával igyekezett valószínűséggel felruházni, de ezzel az egészen laikus intelligens embert se lehetett félrevezetni.

A lelet helye a község házából nem messze levő fatelepen van, amely a Kriszta-testvérek tulajdona. Egy részén épület- és tűzifa van, míg nagy része üres. Közepén egy meglehetősen rozoga, fából épült szinfele van, amely a történelmi lelet közvetlen helye. Itt találtak ásás közben a Rex II. Endre 1365. fölírasú táblát egy hatalmas termésköböl készült épület alapfalán. A Truppa községi jegyző irodájában őrzött tábla huszonöt centiméter hosszú, tízenöt centiméter széles és három centiméter vastag; egyik oldalán REX II. ENDRE, a másik oldalán 1365. fölírás van. A tábla gipszből készült a kirakott fölírasa is

igen primitív. Már maga a tábla anyaga is megsemmisíti hitelességét, de még inkább bizonyítja a misztifikációt, hogy a még zsiros tapintású, szinte egészen friss gipszről látnivaló, hogy mindössze legföljebb néhány hónapja lehetett a földben. A táblát állítólag egy parasztyerek kaparta ki az említett helyen, akitől a faluban vakációzó diákok vették el. A kemény falalapon, ahol a táblát állítólag találták, nem lehetett másképp, csak utólag mesterségesen elhelyezni.

Most következnek a lelet Thonuzóba része. Nyomozni kezdtek, hogy kinek és mi érdeke volt az egyszerű oláh nép között ebben az elhagyott faluban ilyen hamisságot elkövetni. Erre nézve kétféle verzió van. Az egyik szerint egyes falubeliek házat akarnak építeni. A telepen a földben egy monumentális régi épület falai vannak, amelyek hatalmas, rendkívül erős kőből épültek. A házépítők állítólag közkölségen szerették volna fölszínre hozni a mélyen fekvő termésköveket, tehát minden nagyobb fáradság és költség nélkül hozzájutottak volna a legpompásabb építőanyaghoz. Ezért helyezték volna el a leletet a telepen, hogy ott azután az állam nagyarányú ásátást rendezve, a pompás követ kiemelje. A másik híresztelés szerint Egres községben templomot akarnak építeni, amire azonban nincsen pénz s a költségeket gyűjtés útján most akarják összehozni. Már most az egresiek a híresztelés szerint nevezetessé akarták tenni községüket, hogy az adományok szaporábban gyűljenek, vagy a nevezetes lelet helyén az állam vagy más intézők emlékkápolnát emeljen s ilyen formán ingyen templomhoz jussanak.

Megjegyzendő, hogy ez csak szóbeszéd s lehet, hogy pletyka, de a nyilvánvalóan hamis leletnek más magyarázatáról nem lehet hallani.

Van azonban igen komoly és érdemes része az egresi leletnek. Ez pedig az, mint Éber László a futólagos vizsgálattal is megállapította, hogy a fatelepen a földben monumentális régi épület alapfalai vonulnak el, amelyek az eddigi történeti kutatásoknak is megfelelően, valószínűleg a régi egresi cisztercita apátság kolostorának alapjai. Ezeket az alapfalakat kell szakértővel föltárni s akkor meg lehet állapítani a kolostor helyét, ahol a történeti hagyomány szerint II. Endre királyt és nejét, Jolánt is eltemették. Ásítás közben esetleg csakugyan rá lehet akadni a királysírra. Éber László, a ki egyébként a hamis sirtáblát magával vitte, ilyen értelemben javaslatot is tesz a műemlékek országos bizottságának.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Jubiláló egyesület. Augusztus 20-án, Szent István napján fogja megülni nagy ünnepek keretében a magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyeletének aradi fiókja tiz éves fennállásának jubileumát. A nevezett fiók vezetősége elhatározta, — tekintettel arra, hogy a fiók fennállásának 10-ik évét betöltötte és így a tagok igényjogosultakká lesznek, — ez alkalommal költséget és fáradságot nem kímélve, az egyet magasztos céljaihoz méltóan emlékeztetessé teszi ezt a napot. A széles körökben megnyilvánult nagy érdeklődés, valamint az ünnepély rendezése által kifejtett lankadatlan ügybuzgóság, előre is fényes erkölcsi sikerrel kecsegteti az érdekelt köröket és egyben biztat, hogy az idei nyári idény alatt lefolyt aradi ünnepek között a legkimagaslóbbá teszik ezt a tervbe vett lélekemelő ünnepi számok. Az ünnepélyt mindenekelőtt diszközgyűlés fogja megnyitni, melyen számos vidéki fiók is képviselteti magát. A diszközgyűlés után a résztvevők menetté alakulnak és megkoszorúzzák a vértanuk szobrát, mely aktust disztribúció fogja követni. Az ünnepélyt este műsoros táncestély rekeszti be. A meghívók a napokban küldetnek szét.

A KULISSZÁK VILÁGÁBÓL.

Egy színésznő kálváriája.

Arad, július 13.

Új könyv jelent meg a könyvpiacon ezzel a címmel. A szerzője Bauer Gábor dr., aki munkájában érdekes, de már kissé fakó és elkoptatott színekkel ecseteli a színésznő karrierjének küzdelmeit. A regény főszereplője Masa, Budapest ünnepelt színésznője, aki a színház orvosának így beszél változatos életrajzából:

— Ön, mint szorgalmas színházlátogató, bizonyára jól ismeri azokat a fejletlen, zsenge komédiás gyerekeket, akik a kulisszák mögött segítkeznek, a balletben kis majmokat, cigánygyerekeket, kis törpéket és egyéb figurákat ábrázolnak, a szükséghez képest táncolhatnak és még tótágast és cigánykerekeket is hánynak, ők a Médea és Norma nagyreményű sarjadékai és később, ha jobban néznek ki és nagyobbak lesznek, a fiuk, Tell Vilmosban és más nagy operákban is, mint statiszták szerepelnek.

Ezek a szerencsétlen, fejletlen teremtmények már zsenge korukban sem tekinthetők igazi gyermekeknek, mert a rájuk parancsolt és a korukhoz képest nagyon is megerőltető munka és a sóvány és szegényes táplálkozás, lassankint eltünteti az ártatlanság zománcát az arcukról és a korai érettség jellegzetes vonásai mutatkoznak halvány és beesett tekintetükből! Mint felesleges, csunya kis majmocskák esuszak, másznak a poros színpadon, meglökdösve, letaposva és sokszor bizony kicsufolva; és végre, ha az első pár mondatot helyesen tudták elmondani, hát találkozik néha a jobbérzésű színészek vagy színésznők között, aki őket, mint egy új, sarjadzó tehetséget, dicsérni kezdi; és ekkor ezek a kis bolondkák nagy kegynek veszik, ha a hősnőtől, vagy az anyaszínésznőtől — mint akikkel a jelenetet eljátszották — egy pár krajcárt, vagy egy doboz cukorkát kapnak és őket, mint egy jövendőbeli Blahánét, Jászait, Márkus Emiliát, Küry Klárát, vagy Fedák Sárát, vagy pláne az Operából egy Vasquez grófnét, egy Ambrus Zoltánét vagy Kramer Terézt gunyosan dicsérni hallják.

— Csak az a kár, hogy ez a kis macska olyan csunya! — teszik hozzá sajnálkozva.

E pillanattól fogva ezek a nagyreményű, tapasztalatlan kis hernyócskák egyébről se álmodnak, mint dicsőségről és babérkoszorúkról, mely őket a jövőben majd körülövezni fogja.

Eközben észrevétlenül, a gyenge kis bimbócskákból kinyúló rózsák fejlődnek ki, az eddig majdnem észrevétlen, gyenge és ügyetlen leánykának kezdenek az idomai és formái kigömbölyödni és váratlanul, meglepetésszerű hirtelenséggel átváltozik, majdnem máról-holnapra egy ilyen tengeri macska, egy bájos és kívánatos asszonyi lényvé, tüzes szemekkel, mosolygó ajkakkal, majdnem észbontó, kerek, elasztikus formákkal.

A természet itt valóban csodát művelt, mert a csunya hernyóból a bájos pillangóvá való átváltozás váratlanul, meglepetésszerűen jött, majdnem egy éjszakára; mindenki néz, bámul és frapírozva van.

A rendező cukorral kezdi kínálgatni az aranyos madárkát és az ő durva kezével simogatni kezdi a kicsikének az arcát és így szól hozzá:

— Csak most veszem észre, kis pacsirtácskám, hogy te milyen szép vagy; ezzel a szerencsés külsővel te előttem egy fényes jövő nyílik meg és én elsőrangú szerepekre foglak téged betanítani; de ebből csak úgy lehet igazi nagy siker, ha nekem mindenben feltétlenül és ellentmondás nélkül engedelmeskedni fogsz; megértetél gyermekem! Ügyesnek, életrevalónak és főleg engedelmesnek kell lenned, mint a kezes báránynak! . . .

Eközben erősen fixiroz és nevet, mint egy valóságos Lucifer.

A kicsike az idős kövér urnak hálásan kezét csókol a pártfogoltasért, ő megegyeszer megsimogatja az arcát és megcsipkedti az ajakát és mint aki mára fényesen végezte el feladatát, vidáman és meglegedve távozik el a leánykától. Egy szép napon a kicsike a direktor urhoz lesz meginvitálva; hogy dobog a szíve a szegénykének az őt ért nagy megtiszteltetés miatt, amint az igazgató ur fogadó terme előtt áll az ő kopott, elavult, rövid és a viseléstől szükké vált karton ruhájában.

Halkan kopogtat. Bebocsáttatván, látja, hogy az igazgató ur egy nagy, kényelmes fotelben terpeszkedik. A kicsike az izgatottságtól reszket, de az előkelő, barátságos ur mosolyog; és bizonyos bizalmas leereszkedéssel őt egy divánra leülteti, telebeszéli a fejcskáját, hogy ő egy valódi talentum, sőt már ad neki egy partiet is tanulmányozás végett, egyelőre csak egy scénát, de nagyon háladosat, amelyben kifejtheti, sőt brillirozhatja is tehetségét; mert ő mindig pártfogója és istápolója volt a művészetnek és főleg a serdületlen, fiatal tehetségeknek! . . . És hogy ezt mindjárt be is bizonyítsa, szeretetének jeléül azonnal megöleli és magához szoritja a reszkető, megszáditott kis leánykát és megcsókolja rózsás ajkait és megsimogatja a puha, bársonyos pirba borult arcocskáját! . . .

— Legközelebb, gyermekem, megbeszéljük még körülményesebben a te jövő pályádat, — mondá ő atyai gyengédséggel, — csak mindenben kövesd a tanácsomat és akkor a szerencséd meg van alapítva! . . .

A leányka magánkívül van örömeiben, sorsának ily váratlan kedvező fordulatától és ez az egész dolog úgy tűnik fel neki, mint egy álom és sietve fut haza a kapott szerepével, reményeivel és csókjaival! . . .

De hát mi rossz is lehet egy csókban! Hisz ő ezt naponként, óránként látja a színpadon és a kulisszák mögött és ennek bizonyosan így kell lenni; és csakis így van jól és rendjén; és az igazgató ur olyan jó ember, hogy valóban meg is érdemli a hálát! . . .

A kis Masa a kartársak részéről is a legnagyobb tiszteletben és respektusban részesült és akik azelőtt csufnevekkel traktálták, most keresték az ő kegyeit és barátságát és ő olyan szerencsésnek és boldognak érezte magát, hogy egészen elfeledte a régi megaláztatásokat és egyáltalán nem vette észre, hogy a háta megett grimaszokat csinálnak a kollégái és az irigységtől majd megpukkadnak. Ő pedig nagyságának tudatában egész büszkévé lett; de természetesen azért még néha éhezni és nélkülöznie kellett, mert a gázsi még nagyon kicsiny volt és minden felment a szép toalettekre, virágokra és illatszerekre és az igazgató ur nem igen akart törődni az ő financiaival.

A kicsike mást sem tett, mint mindig pucolta magát és egész órákon át gyönyörködött a nagy tükrökben a junói alakjában és ruhájában és eközben sokszor meglepedkezett arról, hogy üres a gyomra és hideg a szobája. Egyszerre azonban, mintegy villanyütésre megváltozott minden. Az ajándékok, ékszerek és drágaságok csak úgy özönlöttek a karjaiba és lakásába, elegáns equipázsok állottak meg a lakása előtt, előkelő urak látogatásukkal tisztelték meg, ő természetesen a csuf ajánlatokat visszautasította és naivitásában mindent elmondott az igazgatónak, mivel azt hitte, hogy az neki nagy fájdalmat okozna, ha mástól is fogadna el ajándékokat, mint ő tőle.

A durva csunya ember azonban a panaszra arcába nevetett és gunyosan így szólott:

— Masa, én sohasem hittem, hogy te ily végtelenül ostoba vagy; így sohasem fogsz karriért csinálni.

Ez a szó — ostoba — olyannyira szegyet ütött a fejébe, hogy napok mulva sem akart abból kigőzölni. Két nap mulva már elegáns gummikerekesen hajtattott a Városligetben; nyolc nap mulva már voltak nagyértékű gyémánt ékszerei és főuri toalettojai, tizennégy nap mulva pedig a kedvese lett a főváros legelőkelőbb és legbefolyásosabb emberének, egy grófnak, aki a színház élén állott, akinek teljhatalma volt még a direktor felett is.

A hadnagy váltója.

Börtön a hamisításért.

Távirati tudósítás.

Arad, július 3

A katonatiszti élet aranyzinóros, sujtásos világának egy szerencsétlen hajótöröttje állott ma a budapesti büntetőtörvényszék előtt, azzal vádolva, hogy két bajtársa nevét ráhamisította egy négyszáz koronáról kiállított váltóra, amelyet az „Országos Központi Fillérszövetkezet” című intézetben számítottatott le. A könnyelmű élet áldozata már nem viseli az aranybojtót, a fővárosban él valami nyomoruságos kis hivatalból. Sz. Béla Szatmáron volt a honvédtisztikar tagja, amikor a szomorú eset történt vele, amelynek hogy ilyen vége lett, nem a bűnös szándékban, hanem a meggondolatlan könnyelműségben van az oka. Az ügyészség okirathamisítás címén emelt vádat Sz. ellen, akinek az ügyét ma tárgyalta a budapesti büntető törvényszéknek Tholdt dr. bíró elnöklésével ítélező tanácsa.

A volt honvédhadnagy kifejtette vallomásaiban, hogy a váltóügyben minden rossz szándék távol állott tőle. Jó viszonyban volt Ujhelyi Károly főhadnaggyal és Lator Zoltán hadnaggyal, akik közül Latornak már előzőleg is tett kezességi szivességet. Amikor pénzdolgozásban megszorult, levelet írt Latornak, akit arra kért, hogy zsráljon neki egy négyszáz koronás váltót és kérje meg Ujhelyi Károlyt, hogy ő is vállaljon kezességet. Lator hadnagy erre a levélre azonnal válaszolt, kijelentette, hogy aláírja a váltót. Sz. B. Ujhelyinek is írt, a főhadnagy azonban akkor a bécsujhelyi katonai iskolában valami tanfolyamot végzett és a levél nem találta meg. Sz. B. Lator Zoltán beleegyező levelének félremagyarázásával és mert hirtelen szüksége volt a pénzre, ráírta a váltóra Ujhelyi Károly és Lator Zoltán nevét is. A váltót benyújtotta az Országos Központi Fillérszövetkezethez, ahol leszámították.

— Törlesztett ön azután a váltóra? — kérdezte az elnök.

— Igen, rendesen fizettem, a váltókötelezettség azonban mindig a négyszáz korona maradt, — mondta a vádlott. — Egyszer megtörtént, hogy nem tudtam fizetni, a váltót peresítették s akkor Ujhelyi Károly és Lator Zoltán kijelentették, hogy a váltón levő aláírások nem az ő kezük írása.

A bíróság azután kihallgatta tanuképen a két katonatisztet. Először Lator Zoltán hadnaggyon volt a sor.

Elnök: Kérte önt levélben Sz. B. arra, hogy zsrálja a váltót?

Tanu: Igen. Azt válaszoltam, hogy aláírom, ha megigéri, hogy rendesen fizeti.

— Olyan volt az ön válasza, hogy Sz. B. felhatalmazásnak tekinthette arra, hogy az ön nevét ráírja a váltóra?

— A váltónak ilyen formájú kiállítása nálunk nincsen szokásban.

Hasonlóképen vallott Ujhelyi Károly is, aki kijelentette, hogy nem adott és nem is

adott volna felhatalmazást a neve aláírására. A pörbeszéd után a bíróság Sz. B.-t okirathamisításért hat hónapi börtönre ítélte.

József főherceg az aratói körében.

A munkások ajándéka.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 13

Tegnap és ma szokatlan jelenetek történtek a Kisjenő határában dolgozó aratók között. Megjelent a munkások körében József királyi herceg, hogy végignézzék aratói szorgoskodását és megjutalmazza azokat, akiknek tevékenységével különösen meg volt elégedve. A főherceg még vasárnap este megérkezett kisjenői kastélyába Libits Adolf jószágkormányzó társaságában. Este közölte Kokas József jószágigazgatóval, hogy hétfőn reggel ki akar kocsizni az aratók közé. Reggeli után befogattak és a fenség Libits Adolfal meg Kokassal kiment a *bánkúti* majorságba. Ugyanis Kisjenő határában ezt a területet tartják a legjobbnak és itt foglalkoztatnak legtöbb aratót. A főuri vadászatok is rendszerint ebből a majorságból szokták intézni, mert ezt tekintik a nagy uradalom középpontjának.

Amint az aratók megtudták, hogy a fenséges ur közelükben van, a legdusabb kalászköböl koszorukat fontak és beküldték a vadászlakban tartózkodó főherceghez.

— Ezt küldik az aratók, — mondta egy öreg magyar napszámos, akit erre a szerepre a társai kiszemeltek, — azért küldik, hogy a fenséges ur hazavigye magával Pestre megmutatni, milyen szépen fizet az élet.

A kir. herceg látható örömmel fogadta az egyszerű munkások ajándékát. Kivett az erszényéből százhusz koronát és átadta a küldöttség szónokának:

— Ossza szét a társai között, — mondta — és mondja meg nekik, hogy azt üzentem, hogy okos dologra használják föl.

József főherceg azután kíséretével kiment az aratók közé és sokakkal beszédbe elegyedett.

— Milyen termésre van kilátás? — kérdezte.

— Elég jóra, — mondogatták — csak az idő kedvezne az aratásra. Nagy bai, hogy olyan sokat esik. Más határokon sok jég esett. Azoknak oda van a termésük.

— Na csak dolgozzanak szorgalmasan — szólt a kir. herceg — ha vége lesz a munkának, itt Bánkúton nagy mulatságot rendezek maguknak. Én is részt veszek a mulatságon.

A munkások nagy örömeiknek adták kifejezést, amely után a népszerű főherceg eltávozott s nemsokára visszatért a kastélyba ebédelni. Délután vadászatra indult s csak alkonyattal tért vissza.

Kedden délelőtt ismét az aratók közé ment a főherceg. A horgostói, a livádiai, a lunkai, a Józsi s a treszpija-majorságban tartott szemlét az aratók fölött. Délután az ágyai erdőségben cserkészett és csak este tért vissza a kastélyba. Több mint valószínű, hogy nagy arató-ünnepélyt rendeztet, amelyen ő és néhány meghívott vendége is részt vesz.

MULATSÁGOK.

(=) A lippai kereskedelmi/alkalmazottak július hó 18-án, vasárnap, „Savanyukut” fürdőn, a létesítendő kereskedelmi alkalmazottak Segélyező-Egylete javára rendezendő népünnepélyvel egybekötött táncmulatságot rendez. Belépődíj: a táncmulatságra személyjegy 1 korona, családjegy 2 korona 50 fillér. Népünnepély kezdete délután 3 órakor, tánc kezdete este hét órakor.

Egy magyar-osztrák fürdőről.

Rohitschi levél.

Rohitsch-Sauerbrunn, július 12.

... Adj egy édes csókot drága kis baba
Igy kívánja ezt a huszár reglame...

A steieralpok gyönyörű völgyében, egy régi osztrák fürdőhely nagytermében esténként felhangzik a kis Juliska pajzán nótája. Nem a német fordításban, hanem magyarul és nem egy bécsi Fräulein dudolja, hanem budapesti, sőt szegedi és debreceni tüzes magyar lányok éneklék csintalanul a „Tatárjárás” népszerű dalát. És mikor elhangzik az utolsó akkord, zajos taps és éljenzés hivatja elő egymásután a magyar nótákat. A Kurszalón nagy zongorája elsírja a bus kurucdalokat, majd büszkén harsogja Kossuth Lajos nótáját és a terem nagy hallgatóságában, amelyben a sok magyaron kívül olasz, horvát, szerb, orosz, török, anektált bosnyák és természetesen osztrák is van, mindenki egyforma élvezettel hallgatja a nótákat. A legvegyesebb nemzetiségű közönség között a legtisztább egyetértés honol, pedig nem is olyan messze innen, alig pár állomásnyira, dühösen verseng a sok nemzetiség.

Itt, a rohitschi fürdő tiszta levegőjében elfelednek egymásra haragudni az emberek. A magyar ember otthon sem érzi magát nagyobb urnak, mint itt, ahol különben is majdnem abszolút többségben van. Talán Abbázia vagy Karlsbad kurlistája sem hemzseg annyi magyar névtől, mint ezé a régi, de néhány esztendő óta virágkorát élő steier fürdő. Budapesté természetesen a többség, de ezen kívül képviselve van Erdélytől a Dunántulig, Északmagyarországtól a Bácskáiig minden vidék. A fürdő legrégebbi vendége Königmajer János, zalaegerszegi földbirtokos, aki az ötvenegyedik nyarat tölti itt és irodalmi, társadalmi vagy politikai életünknek nem egy ismert nevű alakjában van hajlandóság arra, hogy az öreg Königmajer bácsi példáját kövesse. Éveken át együtt nyaraltak itt Tisza Kálmán és Mikszáth Kálmán; az utóbbit a napokban várják újból ide, az előbbinek emlékét egy hatalmas tölgyfa, a *Tisza-Eiche* hirdeti. Mikszáth nevével is elkezeszteltek egy öreg tölgyet, a fiának, az *Albertnek* arcképe pedig a lövölde falára van kiaggatva, jutalmául annak, hogy ő eddig a legjobb céllovója a fürdőnek. Egy csomó ismert magyar névvel találkozunk még itt: a magyar mágnásokat a báró *Wenckheimék*, gróf *Lónyay* Gáborék, egy *Baich* báróné képviselik, az agrárokat *Rubinek* Gyula, a tudományos világot sok professzorunk, köztük a budapesti egyetem szigorú politika-tanára, professzor *Chonba*; sőt még a fürdőnek egyik orvosa is magyar ember: a kolozsvári egyetem kiváló tanára, *Gámán* Béla dr. Így azután nem is csoda, hogy mikor vasárnaponként előkerül a hagyományos tombola, a 48-as számnál zugó éljenzés hangzik fel a magyar közönség sorából. Mintha csak otthon, Aradon lennénk, a Központi télikertjében...

Kertben vagyunk itt is, de a természetnek pompás, hatalmas kertjében. Szőlőkertekkel, bükk-erdőkkel borított dombok és hegyek között nagy, népes és mégis csendes világfürdő ez a Rohitsch, amelynek másik neve, a *Sauerbrunn*, megkülönböztető akar lenni a jó órányira innen fekvő Rohitsch községtől. Megkülönböztető, de egyszersmind hála is azokért a forrásokért, melyek Szent-Donatus hegye, a „Donatiberg” mellől hozták ide a gyógyító vizet. Apró patakok, de kincesek érnek és megvan az a jó tulajdonságuk, hogy szaporák: évszázados fürdőélet után két évvel ezelőtt sikerült még egy új és a többinél erősebb forrásnak a felfedezése. E két esztendő óta hatalmasat lendült a fürdő: a *Donati-Quelle* ezrével csalogatja ide a beteg-gyomru emberiséget, míg például a *Tempel-Quelle* inkább csak

üdítő-víz azoknak, akik nem annyira a kúra, mint a kellemes nyaralás miatt jönnek ide. Mind a két csoportnak száma erősen nőtt az utóbbi években és a látogatottsággal együtt fejlődött, épült a fürdő is: új hotelek, pazar kényelmű fürdőházak emelkedtek a napsütöses, bükkfalombos domboldalokon.

Ha teljességre tartana igényt ez a kis fürdőlevél, sok mindenről kellene még megemlékezni. Az érdekes, kedves „Schweitzerei“-okról, Ferenc Józsefnek jubileumi alapítványáról: a Militärkurhaus-ról, kirándulásokról, a vasárnapi koncertekről és Kränzchen-ekről és arról a tarka, színpompás életéről, amely ebben a steierországi fürdőben nyaranta lezajlik. De mindezekről talán máskor; isten ellen való vétek volna szobában íróasztal mellett görnyedni, mikor hívogat az életet adó, friss levegő...

Betta.

A női becsület védelme.

Elítélt aradi hivatalnok.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 13.

A magyar törvények a legmesszebbmenő védelemben részesítik a női becsületet. Nem egyszer megtörtént már, hogy a Kuria önvédelem címén felmentette a gyilkosság vádja alól azt a nőt, aki megölte támadóját, mert merényletet akart elkövetni női becsülete ellen. Egy aradi ügygyel kapcsolatosan is ilyen szellemű ítéletet hozott a Kuria és — mint a mai napon leérkezett iratokból kitűnik, — a nő vádbeli cselekedetét jogos védelemnek misősítve, megváltoztatta az alsóbíróság ítéletét. Maga az eset sokkal kisebb kaliberű ugyan, de a Kuria érdekes indokolásánál fogva érdemes a feljegyzésre.

G. A. aradi varróleányhoz este nyolc órakor beállított egy aradi állami hivatalnok. Rövid udvarolgatás után átkarolta a leányt és — a tettek mezejére akart lépni. A megtámadott leány nagynehezen kiszabadította magát a férfi ölelő karjaiból, odaugrott az ágyhoz, felkapott egy diszkrét porcellán-edényt és annak tartalmát a férfi nyakába öntötte. A fiatalember sem maradt adós, kikapta az edényt a leány kezéből és a még benne maradt folyadékot a leány arcába öntötte. A férfi ezután eltávozott, a leány pedig magánlaksértés és becsületsértés vétsége miatt feljelentést tett a fiatalember ellen.

Az aradi törvényszék a magánlaksértés vétségét nem látta fennforogni, mert a leány eleinte szívesen fogadta a fiatalembert, a becsületsértés vétségében pedig — miután a vádlott ezen a címen viszonyvadászt emelt — a kölcsönösség alapján mindkettőjüket felmentette. A nagyváradi ítélőtábla is hozzájárult ehhez, de a Kuria megváltoztatta az alsóbíróságok ítéletét és a nőt a becsületsértés vádja alól felmentette, ellenben a férfit 200 korona pénzbüntetésre ítélte.

A Kuria az ítéletet a következőkben indokolja meg:

Az alsóbíróságok ítéletét meg kellett változtatni és a vádlottat a Btkv. 261. paragrafusába ütköző becsületsértés vétségében bűnösnek kellett kimondani. A fennforgó esetben a panaszosra nézve a bűnösséget megállapítani nem lehet, mert azáltal, hogy a vádlottat leöntötte, jogos önvédelmet használt a vádlott támadásával szemben, tehát nem büntethető. Ebből önként következik, hogy a becsületsértés kölcsönössége nem forog fenn és a sértett nőt becsületében jogtalanul megtámadó vádlottat el kellett ítélni.

Öngyilkos Rothschild báró.

Halálos szerelem. — A bécsi pénzkirály gyásza.

Távirati tudósítás.

Arad, július 13.

A bécsi Rothschild-ház fejének, Rothschild Albert bárónak huszonegy éves fia, Rothschild Oszkár báró, ma agyonlőtte magát. A fiatal báró nyomban meghalt. Az öngyilkosságot a Hei-gassei palotában eleinte eltitkolták, de az esetet természetesen nem lehetett sokáig leplezni és így már délben egész Bécs beszélt a szenzációs öngyilkosságról. Eleinte azt hitték, hogy a fiatal bárónak súlyos idegbaja adta kezébe a fegyvert, de később kiderült, hogy halálosan szerelmes volt egy bécsi orfeuménekesnőbe és azért lett öngyilkos, mert családjá ellenzte a házasságot.

Az öngyilkosságról bécsi tudósítónk a következőket táviratozza:

Rothschild Oszkár báró, a bécsi Rothschild cég fejének, Albert bárónak legfiatalabb fia, ma Bécsben, édesatyjának Hei-gassei palotájában agyonlőtte magát és nyomban meghalt.

A fiatal báró, aki 21 éves, ismert és népszerű alakja volt Bécsnek. A nyulánk természetű, sovány, elegáns külsejű fiatalember, szmokingban, szemén menoklival napi vendége volt a legkülönbözőbb orfeumoknak és éjjeli mulatóknak. A hölgyeket, a forró vérű, temperamentumos nőket nagyon szerette. Gyakran az éjjeli mulatókban, ahol megfordult, az összes hölgyeket a maga asztalához invitálta meg és tiz-husz nővel is mulatott egyszerre a jókedvű, bohém báró. Természetesen ezek a kicsi nők is körülrajongták a fiatal gavallért, aki a parfümiltatos társaságban két kézzel szórta a pénzt.

A legraffináltabb módokat találta ki a fiatal báró a mulatságok fokozására. Szenzációsak voltak Bécs félvilági hölgyei között azok a mulatságok, amelyeket olykor-olykor Rothschild Oszkár rendezett. Elernyedtt idegei mohón élveztek ezeket a bizarr dolgokat, amelyek csakhamar egészségét is mélyen aláásták. A fizikuma különben is gyöngye volt.

Szülői aggódva látták, hogy a fiatal báró testileg-lelkileg mint rombolja le magát. Rábészélték, utazzék külföldre. Ennek az is volt az oka, mert Rothschild Oszkár addig mulatozott a könnyűvérű hölgyekkel, amíg egyet őszintén megszeretett közülük. Ennek esetleges következményeitől is féltették. El akarták szakítani a leánytól. Más hír szerint szülői tuberkulózisa miatt küldötték külföldre, hogy ott enyhülést keressen.

Mikor Rothschild Oszkár hazajött külföldi utjáról, a tropikus éghajlat alatt nemcsak külsejleg változott meg, amennyiben teljesen megbarnult, hanem bensőleg is. Az addig vigkedélyű ifjú megkomolyodott, sőt угyszólván buskomorságba esett. Hogy mi bántotta, nem tudják. Ma öngyilkossággal vetett véget fiatal életének.

Rothschild Oszkár báró nemrég végezte tanulmányait, amely után ő is a bankházba lépett. Apja, Rothschild Albert báró, — aki Nátán báró halála után a bécsi S. M. Rothschild bankház tulajdonosa lett — ismert alakja Bécsnek, ahol versenytállót is tart fenn. Magyarország pénzügyi köreiből is nagy tekintélynek örvend, mert többször ő teljesítette a magyar állam hitelműveleti ügyleteit.

Éjjel jelentik még: Most már kétségtelenül megállapították, hogy a fiatal báró szerelmi bánatból lett öngyilkos. Egy orfeuménekesnőt szeretett évek óta, aki régebben édesatyja házában nevelő volt. Tizenkilenc éves korában atyja elé lépett, hogy nőül veszi az énekesnőt. Atyja kinevette. Mikor a fiatal báró tovább is fenntartotta a nővel a viszonyt, világkörütra küldötték. Szombaton érkezett haza Bécsbe. Még az nap megismételte két év előtti kérelmét, hogy atyja adja a beleegyezését, hogy a nőt elvehesse. Rothschild Albert báró most is megtagadta beleegyezését.

Ettől kezdve a fiatal báró teljesen buskomor lett és kedvetlenül, leverten járkált a hatalmas palotában. Szülei aggódva látták fiuk kedélytelenséget és elhatározták, hogy elküldik újból utazni, felejteni. Tegnap este Rothschild Oszkár, négy fivérével és édes atyjával hevesen összetűzött kérelme megtagadása miatt. Ezután otthagya családját, bezárkózott szobájába és még tegnap este öngyilkos lett.

A család csak reggel vette észre a szomorú esetet. Értesítették a lapokat azzal, hogy „Rothschild Oszkár báró 21 éves korában agyszélhűdésben hirtelen meghalt.“ Reggel azonban rendőri bizottság jelent meg a palotában és ezután szivárgott ki az öngyilkosság híre. A család az összes lapokat megkérte, hogy az öngyilkosság hírét ne közöljék. Egész nap nagy tömeg kíváncsi ember állott a Rothschild palota előtt.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

A színház műsora:

Szerda: Tancos huszárok, operett. Ternovszky Margit felléptével.

Csütörtök: Boszorkányvár, operett. Új betanulással.

Péntek: A páholy, boh. zat. Tapolczai Dezső és Vendrei Ferenc felléptével.

Szombat: Aranykakas, énekes boh. zat. Tapolczai Dezső és Vendrei Ferenc felléptével.

* Dollárkirálynő. A téli szezonban sikerrel mutatkozott be az aradi publikum előtt Ternovszky Margit, aki akkor lépett másodszor színpadra. Azóta hivatásának választotta a művészpályát, tagja a színészegyesületnek és dilettánsból hivatásos művelője lett a színeszetnek. Ma már a komoly kritika elé tartozik az amit produkál és elégtételére szolgálhat, hogy sok dicséret illeti meg, már pályája kezdetén. Még bizonyos elfogódottsággal mozog a színpadon, amit a gyakorlat hiányának tudhatunk be, de ami idővel biztos fellépéssé változik át. Szép hangja erősödött és énekszámáival igazi élvezetet nyújtott a közönségnek. Sok gyakorlatra van még szüksége, míg az igazi nagy sikerek örömét élvezheti, azonban minden garancia meg van nála, hogy ezek a sikerek be is következzenek. A közönség szíves tetszéssel fogadta, sok tapsot, kihívást és csokrot kapott. Nagy sikere volt Kun Irénnek, a Zalaytól átvett Daisy szerepében. Bájos és ügyes volt. Az ispillang dalt háromszor kellett Faludyval együtt megismételnie. Egész este ünnepezték Rontay Boriskát, aki ma pompás kedvben játszott és elragadóan táncolt. Polgár, Ladiszlay és Faludy sikerrel szórakoztatták a közönséget. Úgyesen mutatkozott be két új táncosnő, az Aranyossy nővérek.

Botránnyosan működik a reflektor, amit ideje volna egyszer s mindenkorra a lomtárba tenni, mert például Rontay Boriskának, aki emlékül is bírja a közönség tetszését, nincs szüksége erre az avult rekvizitumra. H. G.

* Ternovszky Margit fellépése. Nagy érdeklődés előzi meg G. Ternovszky Margit asszonynak holnapi vendégfellépését, amely egyúttal bucsuja is lesz a bájos művészasszonynak. A művész nő holnap a Táncos huszárok Theáját fogja játszani.

* Az Uránia-színház szenzációja. Nagy érdeklődést fog kelteni az Uránia-színház július 15-én bemutatóra kerülő attrakciója, a modern találmányok egyik legérdekesebb újdonsága, a beszélő mozgófényképek. Annyira egybevágó előadást produkál ez az ördögös masina, hogy az ember a legtokéletesebb színházi előadás benyomását nyeri. A vásznon megelevenedő alakok gesztusait, számozdulatait precíz pontossággal kíséri a beszéd és ének. Leon Fall *Kedélyes paraszt* című operettje és *Pintér* egy magyar dala kerül először bemutatóra. Szerdán még a mostani nagysikerű mozgófényképek szórakoztatják a közönséget. 791

Hirek a király betegségről.

Távirati tudósítás.

Arad, július 13.

Egy fővárosi estilap írja: Kerülő uton érkezik hozzánk a hír, hogy a király elutazásának elhalasztása nem politikai okokból történt, hanem az okok oly magántermészetűek, amelyek az egész országot a legnagyobb mértékben érdeklik. Az utazás elhalasztásának az az oka, hogy a király gyengélkedik. Kerzel dr. udvari orvos semmi szín alatt sem akart beleegyezni abba, hogy a király most utazzék el. Annál kevésbé akart ebbe beleegyezni, mert Ischlben most igen zord idő van. Salzkammergutban különben szörnyű esőzések vannak az egész nyáron.

Az ujságokban nem jelent meg semmi ezekről a salzkammerguti esőzésekről, nehogy a publikumot elriasszák. S azt, hogy a király ischli útjának elhalasztása összefüggésben van az ischli rossz időjárással, éppenséggel titokban tartják, mert azok is elmenekülnek onnan, akik ott vannak. Nem akarják, hogy azok se utazzanak oda, akiknek szándékuk volt a nyarat ott tölteni.

A király előtt azonban nem lehetett és nem is volt szabad a dolgot titokban tartani s miután az uralkodó amugyis gyengélkedik, Kerzel dr. külön jelentést tettett magának arról, hogy ott milyen az időjárás? Azt sem akarták nyilvánosságra hozni, hogy a király gyengélkedik, mert nem akarták befolyásolni a tőzsdéken az árfolyamokat és nem akarták nyugtalanságba ejteni a népeket.

Egyelőre muló természetűnek mondják a király baját és inkább indiszpozíciónak, mint gyöngéledésnek tartják. Mindamelllett nem akarják kitenni a királyt ilyen állapotban sem az utazással járó fáradságnak, sem pedig és különösen nem az ischli zord időjárásnak.

A király addig nem is utazik el Ischlbe, amíg megbízható jelentés nem érkezik arról, hogy az idő ott teljesen megenyhült. Van ugyan olyan híradás, hogy a király holnap reggel mégis elutazik Ischlbe, azonban valószínű, hogy ezt a hírt is megcáfolják s újból kitalálnak valamit az elhalasztás indokolására.

Illetékes helyen tudakozódtunk: mennyiben felel meg a valóságnak az estilap híre. Azt a fölvilágosítást kaptuk, hogy a felség gyöngéledése nem komoly természetű.

Aradi kabaret.

*

Dal a téli nyárról.

Hogy a felhők közül szeliden
Kibujt az első napsugár,
Nagy szomoruan konstatáltam,
Hogy ismét megjelent a nyár.
És hogy a Neptunt megnyitották
Szelid Maros viz lágy ölen,
Ismét a régi vágy lepott meg:
Jó vón' nyaralni az idén.

Ez egyetlen, de régi vágyhoz,
Mely még tavalyról itt maradt,
Vettem pár sárga féleipót, meg
Puha inget, gallérokat.
Egy csuda-porcellán nadrágot
És egy zsirardi kalapot,
S azt hittem már nyaralóképes
És pénzes gentlemann vagyok.

E disz's gardrób ellenére
— Nem is kell mondanom talán —
Nyaralásom — mert pénzhány volt —
Biz' elmaradt jövőre már.
S irigyeltem a tőkepénzest
Ki a Tátrába elmehet,
Ki Marienbadba ment lefogyni
Vagy tengerparton hempereg.

...És most, hogy ön felhők takarják
A szürke, gyászos, bús eget,
A kasztliba akasztom lassan
A nyári divatekkekét.
S mig dörg a meny és jégeső hull
S egyre hidegebb lesz a nyár,
Azon örvendek, hogy dühöng az,
Ki nyaralni Tátrába jár.

Mig jól fűtött kicsi szobából
Nézem a nyári zord telet,
Elképzelem, hogy dúlnak-fúlnak
Nyaraló tőkepénzesek.
Egy kényszermosolyt erőltetve
Arcomra, — így sóhajtok:
„Elégtételt adott az Isten,
Ha már pénzt amugy se adott“.

Szilánk.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Rehabilitált ügyvéd. Mult év tavaszán a budapesti lapok nagy részében s ezek nyomán nagyon sok vidéki lapban megjelent egy hosszabb cikksorozat melyben özv. Weber V. Miksáné és gyermekei Reiner Géza dr. temesvári ügyvédet hevesen támadták és a büntettek hosszú sorozatának elkövetésével vádolták. Ezen cikkek nagy feltűnést keltettek, mert Reiner Géza dr. ki közel 30 éves ügyvédi gyakorlatára büszkén és jó lelkiismerettel visszatérhet, a Weber családnak közeli rokona, mely családnak érdekében éveken át a legnagyobb odaadással ugys mint ügyvéd, ugys mint rokon működött. Ő azonban ezen cikkekre rövid pár sorban csak annyit felelt, hogy a bíróságok és hatóságok határozatai meghozatalaig ezen, a nagy közönség által el nem bírható ügyben nem nyilatkozik. A mint értesülünk, Weber V. Miksáné és társai által Reiner Géza dr. ellen hűtlen kezelés, sikkasztás és egyéb bűncselekmények miatt tett feljelentésére vonatkozó nyomozat folytán a Temesvár kir. ügyészség 12566/908 sz. a. határozatában 1908. december 8-án ebben az ügyben a nyomozatot a büntető perrendtartás 101 §-ának 1. pontja alapján megszüntette. Ezen § hivatkozott pontja pedig így hangzik: „Nyomozat megszüntetendő, ha: 1. bűncselekmény fenn nem forog“. Panaszosok felfolyomódása folytán a temesvári kir. főügyész a most említett ügyészségi határozatot felülvizsgálván, azt f. é. március hó 23-ik napján kelt 640/f. ü. számú határozatával helybenhagyta. Mindkét határozat terjedelmes és alapos indokolása fölülte érdekes, azonban terjedelmes volta miatt nem közölhető. Panaszosok a főmagánvád képviselőjét elvállalván, indítványukat benyújtották, mely a temesvári kir. tör-

tönyszeki vizsgálóbíró által 4744/909 B. számú, most már jogerőre emelkedett végzésével végleg elutasított.

Ferenc Ferdinánd Aradon.

A trónörökös pár utja.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 13.

Szerdán délelőtt előkelő utasok rognak keresztül az aradi állomáson. Ferenc Ferdinánd és felesége a romániai Szinajából jövet a tövis—arad—budapesti vonalat választották utirányul.

A főhercegi pár kedden este ült vonatra Szinajában és szerdán délelőtt érkeznek Aradra. Nem tudni, vajjon megáll-e Aradon a trónörökös különvonata. A hivatali titkolózás következtében nem lehetett megállapítani, hogy pontosan mikor érkezik Aradra a fenséges ur. Annyi tény, hogy a délelőtt folyamán jönnek meg.

Aradmegye több községében nagy fölfordulást idézett elő a trónörökös pár érkezésének híre.

Az aradi üzletvezetőség táviratilag tudatta a csendőrparancsnokságokkal Ferenc Ferdinánd utazását s utasította a csendőrségeket, hogy mindenütt kutasassanak, nem találnak-e gyanus jeleket.

Máriaradna és Arad között ma egész nap csendőrcsapatok vizsgálták a pályatestet. A csendőrség gondosan őrködik afölött, hogy semmi kellemetlen incidens ne zavarja meg a trónörökös utazását. Az esetleges nemzetiségi tüntetés megakadályozása céljából elrendelte a felsőbb hatóság, hogy román csoportoknak nem szabad a pályatest közelébe menni, amíg a külön vonat elrobog.

SPORT.

+ Az Aradi Athletikai-Klub tenniszversenye. Az Aradi Athletikai-Klub ez év július 26-a és augusztus 1-seje között lawn-tennis versenyt rendez Aradváros bajnokságáért a következő feltételek mellett: I. Versenyszámok: 1. Férfi egyes Aradváros bajnokságáért. 2. Női egyes Aradváros bajnokságáért. 3. Vegyes páros. 4. Férfi páros. 5. Handicap: a) Női egyes. b) Vegyes páros. II. A versenyen részt vehetnek Aradváros amateur női és férfi játékosai és egyes meghívott vidéki egyesületek, illetve azok amateur játékosai. III. Nevezési díj személyenként és versenyenként 5 korona. Oly versenyző, ki három versenyszámra nevez, 12 korona, ki négy, vagy több versenyszámra nevez, 15 korona kedvezményes nevezési díjat fizet. Nevezési zárlat: 1909. július hó 22-ike este 8 órakor. Nevezések ifj. Vas Gusztáv titkárhoz (Arad, Csanádi-palota) címzendők. IV. A nevezésnek tartalmaznia kell: A játékos vezeték és utónevét, lakhelyét, foglalkozását és esetleges kérelmét a játékidő beosztására nézve. Nevezések tét nélkül figyelembe nem vétetnek. V. Díjazás: A férfi és női egyes győztesei tiszteletdíjat s „Aradváros 1909. évi lawn-tennisz bajnoka“ címet nyernek. A többi versenyszámok győztesei tiszteletdíjjal jutalmaztatnak. Azon versenyszámban, amelyben 5 induló vesz részt, a második, amelyben 7 induló vesz részt, a harmadik helyezett is tiszteletdíjjal jutalmaztatik. VI. A verseny július 26-tól augusztus 1-ig egész nap folytatatik s az Aradi Athletikai Klub sporttelepén és a Laczay—Jakabffy városligeti pályákon nyer lebonyolítást. VII. A verseny a Magyar-Országos Lawn-Tennisz-Szövetség versenyszabályai szerint rendeztetik. VIII. Érdeklődőknek a versenybíró (ifj. Vas Gusztáv titkár) ad fölvilágosítást.

HIREK.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 14-én az időjárás: meleg, elvételre csapadék, zivatarok.

— **Miniszterek utazása.** Budapesti tudósítónk jenteti: *Andrássy Gyula* gróf belügyminiszter ma reggel Budapestről hosszabb tartózkodásra tiszadobi birtokára utazott, *Kossuth Ferenc* kereskedelmi miniszter pedig Soltról visszaérkezett Budapestre.

— **Felhívás Arad iparosságához.** A következő sorok közlésére kértek föl: Testületünk ügyészenek: *Barabás Béla* dr.-nak megtámadtalása alkalmából testületünk tüntetni akar ügyésznünk, mellett és e célból folyó hó 14-én, szerdán délután 6 órakor rendkívüli ülést tart. Felhívjuk az iparosságot, hogy *Barabás Béla* dr. iránti rokonszenvünk minél kifejezőbb megnyilatkozása céljából a rendkívüli ülésen minél nagyobb számban jelenjék meg. — Az ipar-testület elnöksége.

— **Kitüntetett vasutasok.** Az a háboru, melyet Szerbia ellen a monarchia nem indított meg, már számos rendjelet szült. Akinek bármilyen köze volt a mozgósításhoz, fölkereste a királyi kegy. Ma a vasutasok kerültek sorra és ezt a hivatalos lap mai száma így publikálja:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztésére megengedem, hogy a katonai érdekek előmozdítása körül kifejtett buzgó és sikeres szolgálataikért:

Bende Oszkár és *Heeger Gyula* államvasuti főfelügyelőknek, *Jurassek Aladár* és *Knothy Árpád* államvasuti felügyelőknek, *Mettelka Frigyes* államvasuti főmérnöknek, *Tangel Géza*, *Justh Ferenc* és *Scholz József* államvasuti főellenőröknek, *Hoffmann Miksa* államvasuti mérnöknek, *Löve Ernő*, *Berke József* és *Fábián Ferenc* államvasuti ellenőröknek, valamint *Jármay Elemér* dr. kereskedelmi miniszteri segédfogalmazónak elismerésem tudtul adassék; buzgó és ugyanoly természetű sikeres szolgálataik elismerésül: *Pulszky Garibaldi* miniszteri tanácsosi címmel felruházott államvasuti üzletvezetőnek, a vasuti és hajózási főfelügyelőség főnökének *Lipót*-rendem lovagkeresztjét. *Hajnal Vilmos* miniszteri osztálytanácsosi címmel felruházott államvasuti főfelügyelőnek és *Zelovich Kornél* államvasuti üzletvezetőnek harmadosztályú vaskorona-rendemet, mindhármuknak díjmentesen; *Papp János* királyi tanácsos, államvasuti főfelügyelőnek *Ferenc József* rendem tisztii keresztjét, *Samarjay Lajos* és *Masirevich György* vasuti és hajózási főfelügyelőknek, *Jaros Jarosláv* déli vasuti felügyelőnek, *Schmidt Ferenc* kassai-oderbergi vasuti felügyelőnek, továbbá *Arnold Endre* posta- és táviráda főfelügyelőnek *Ferenc József*-rendem lovagkeresztjét.

— **Amerikai köztársaságok háboruja.** Amerika két kis köztársasága, Peru és Bolivia között véres harc keletkezett, amelyről ezt jelentik a táviratok: *Laz-Paz*-ból táviratozzák: A lakosság, az Argentína által Bolivia és Peru között utóbbi javára hozott döntés feletti elégedetlenségében kifosztotta a peruiak és argentiniaiak házáit. Követelik a külügyminiszter visszalépését. — *Köln*, július 12. A *Kölnische Zeitung* jelenti Valparaisóból: Általános a vélemény, hogy Peru és Bolivia között a *Laz-Paz*-ban történt események miatt háboru fog kitörni. A chilei admirális kijelentette, hogy Chile semleges marad, de hadihajók kiküldetését készíti elő érdekeinek megvédésére.

— **Öngyilkos tisztartó.** *Selmechányáról* táviratozzák: *Kontra Béla* tisztartó egy itteni szállóban agyonlőtte magát. Hátrahagyott levelében azt írja, hogy meghalt neje utáni bánat üzte a halálba.

— **Jönnek az amerikai milliök.** A nagypénzü Amerika leányai egymásután vándorolnak át Európába és a maguk friss, szűz millióival kissé fölűdítik az itteni züllött pénzügyi viszonyokat. Előbb *Vanderbilt Gladys* hajózott át *Széchenyi László* karján Magyarországra, aztán az abruzzói herceg is kedvet kapott, hogy egy kis messaliance-ra lépjen a nagyhozományu *Miss Elkins*-sel, de ez a nász-terv kudarcra végződött. Végre azonban mégis csak sikerült a rozzant Európának, hogy egy bájos és dúspénzü amerikai misszot meghódítson, mert mint *Newyorkból* táviratozzák: *Don Miguel* braganzai herceg, a portugáliai trónkövetelő fia eljegyezte *Stuart Anitát*, a legdusabb hozományu amerikai leányt. A braganzai herceg 30 éves. Az eljegyzés Londonban volt az osztrák-magyar nagykövetségen, *Mensdorf-Pouilly* gróf nagykövet ebédjén s annyira váratlanul jött, hogy még a herceg barátait és rokonait is meglepte. *Don Miguel* braganzai herceg kastélyában megerősítik az eljegyzés híret. Ebből a tudósításból még csak az hiányzik, hogy az új jegyespár nagyon boldog. A fess braganzai herceg — ha nem tévedünk — nyilván még boldogabb, mint a menyasszonya. Most, a házasság előtt még csak a boldogságban uszik. A házasság után azonban a pénzben is fog uszni.

— **Levonás a képviselők gázsijából.** A képviselőház elnöke nagyon szigorú. Ez érdekes formában nyilvánult meg ma, amikor azok a képviselők, akik a nyári szünet előtt fizetéseiket felakarták venni, kellemetlen meglepetésben részesültek. Mindazoknak, akiket többször eredménytelenül felszólítottak, hogy a kölcsönkönyvtárból kiváltott könyvet szolgáltatassák vissza és ennek eleget nem tettek, — fizetésükből 5—10—50—100 sőt 500 koronát is levontak, illetőleg visszatartottak. Azok ellen pedig, akiknél könyvek még mindég vannak, de már nem képviselők, *Justh* a járásbírótság előtt indított eljárást.

— **A Kossuth-szobor alapkövetétele.** A következő sorok közlésére kértek föl bennünket: *Aradváros polgárságához!* Felvirradtunk hát a hön várt napok egyikére, ma adjuk át harcunk és katonáink emlékét a szobortalapzatba helyezett fölanssal, az utánunk jövő késő századok Klóójának! Majdan mehozzák felettünk és Arad város lelkes, áldozatkész polgársága felett a tárgyilagos ítéletet, s büszke öntudattal szállhatunk sirba, hogy nem hagytunk unokáinknak pirulni valót. Méltó a nagy nap az ékesítésre, üljük meg örömben és diadalmasan, s az éggel kárpitozott oltárról, a hazaszeretet apostolának lángoló szavaiban rejltó varázs, erősítsen továbbra is, a honhűség szent hitében! Társaságunk díszelnöke, *Barabás Béla* dr. lesz méltó kifejezője a nap jelentőségének, az ő ajkáról fogjuk hallani, mi mindent tartalmaz és mi mindent követel tőlünk az „itt éljed, halnod kell.” Testvéreink, Arad város polgársága! Legyünk ott mindannyian a szobor talapzatánál hat órakor. Az ünnepség után áldomásra megyünk a városligeti vendéglőbe, délig eljegyezhető a kitett iveken. A Kossuth-társaság nevében: *Nagy Kálmán* elnök. *Schwarz Zsigmond*, titkár.

— **Orvosok arférje.** *Sátoraljujhelyről* táviratozzák: *Hudovszky János* itteni kórház-igazgató orvos és *Molnár János* dr. kórházi orvos között már régebb idő óta feszült viszony van. Ma hevesen összeshóllalkoztak a kórház folyosóján, miközben *Hudovszky* dr. arculütötte *Molnár* dr.-t. Az esetnek gyorsan híre terjedt a városban. Legjobban az ügyvédek örültek neki, mert két héttel ezelőtt két ügyvéd is pofozkodott a városban és az ügyvédekre nézve ebből folyólag kellemetlen következtetéseket vontak le. *Hudovszky* dr. jelentést tett az esetről *Meczner Gyula* főispánnak és *Dókus Gyula* alispánnak. Az alispán *Hudovszky* ellen elrendelte a fegyelmet és állásától *fellüggesztette*.

— **Közgyűlés előtt.** A tanács mint állandó választmány, ma délelőtt *Varjassy Lajos* polgármester elnöklésével ülést tartott és megállapította azokat a javaslatokat, melyeket a holnap tartandó közgyűlés elé fog terjeszteni. Két fontos kérdésnek az eldöntését a tanács elhalasztotta, mert egyiket se tartja eléggé előkészítettnek. A házadómentesség kiterjesztése iránt beadott indítványt és a zsidó hitközség telekkérő beadványát levették a holnapi közgyűlés napirendjéről. Ez utóbbit azért, mert még nem készült el az esetleg lebontandó nyári színház helyett építendő aréna költségvetése. A közgyűlés egyik legnevezetesebb teendője lesz az elővásárlási tilalom ügyében való intézkedés. Több kereskedő kérelmére a gazdasági szék azt javasolta, hogy a zöldségpiacon függessze fel a közgyűlés a tilalmat. Ma azonban a baromfiárusok negyventagu küldöttsége járt a polgármesternél és *Lócs Rezső* gazdasági tanácsnoknál és kérték az előbaromfiacra is kiterjeszteni a felfüggesztő javaslatot. A tanács teljesíti a kérelmet. Ezzel a kérdéssel összefüggően terjeszti be a tanács a piac ellátása céljából alkotandó városi konyhakertészetre vonatkozó javaslatát, melyet már bőven ismertettünk. — *Bedő Árpád* dr.-nak a városi tisztviselők fizetésrendezését sürgető beadványa felett *napirendre térést* javasol a tanács. — Nagyarányu utca-keresztelésnek lesz holnap színhelye a közgyűlés. *Csécsey Imre* ev. ref. lelkész kérelmére a *Kápolna* utcát a reformáció négy-száz éves emlékünepe alkalmából *Kálvin*-utcának, *Pogonyi Nándor* és háztulajdonos társai indítványára a *Kiskarika* utcát *Károlyi Gyula* gróf-utcának, a *Fa-utcát* *Urban Iván*-utcának, a *Miksa*-utcát *Fábián László*-utcának nevezik el. Ami a tömeges utcanév változtatást illeti, azt öt évi időközben akarja a tanács végrehajtani. Az új neveket az építészeti bizottság és az adóügyi tanácsnok közösen állapítják meg. — A Városi kávéház átalakítási költségeit, mire a közgyűlés elé kerültek, tizenhatezer koronában állapította meg a mérnöki hivatal. Ebből a díszítés és festésre eső részt, 6500 koronát a bérlő tartoznék a tanács javaslata szerint megtéríteni, míg a többi után 6 százalékos kamatot fizetne a bérlete tartama alatt. A költségek azért szaporodnak, mert az illemhelyek nagyarányu átalakítását vette tervbe a tanács. — *Ifj. Kristyó János* bérletének 12 éves, *Pichler János* bérletének egy éves meghosszabbítását ajánlja a gazdasági szék. — Az öt új óvoda telkének megvételére vonatkozólag elvi döntést kell hozni. A telkek tulajdonosaival ideiglenes szerződést kötött a polgármester, mely a várost nem kötelezi. Eszerint *Gájbán Farkas* József telkét 2000 koronáért, a *Csutora*-utcában *Ivanov Isza* telkét 4800 koronáért (330 négyszögöl), a *Sávegtéren* *Lukácsi Lajos* telkét 3600 koronáért (370 négyszögöl), az Erdélyi-ut és Zsidótemető-utca sarkán *Priegl István* dr. telkét 3700 koronáért (370 négyszögöl) hajlandó a tanács megvenni. — Holnap választja meg a közgyűlés a harmadik tanácsnokot. A belügyminiszter felhatalmazta a polgármestert, mint-hogy a főispán szabadságon van, hogy ő alakítsa meg a kijelölt választmányt.

— **Miniszterek konfliktion.** Jóizü apróságról értesít bennünket fővárosi tudósítónk: Tegnap a képviselőházi ülés után, amikor *Andrássy*, *Apponyi* és *Darányi* lejöttek a Házból, a parlament környékén a nagy forgalom miatt sehogy sem tudtak kocsit találni. A villamosok is teljesen zsúfolva voltak. A három miniszter már éppen gyalog akart neki vágni az utnak, amikor *Andrássy* felfedezett egy konflikt. Erre ültek fel a miniszterek mind a hárman és pedig a jobb oldalon *Darányi*, a bal oldalon *Andrássy*, a középre pedig *Apponyi*

gróf. Így haladtak a Lipót- és Belvárosra át a Nemzeti Kaszinó elé, ahol az egybegyűlt közönség zajosan megéljenezte a konflison robogó minisztereket. Mától kezdve pedig felvirrad a konflisonak, mert ma már Budapest összes gavallérjai gummirádlis helyett konflison robogtak.

— **Utcai harcok Teheránban.** Londonból távirják: A Reuter-ügynökség jelenti Teheránból a következőket: Ma reggel 5 órakor a nacionalisták három kapun át betörték a városba. Órák óta igen heves harc dúl az utcákon, melyeket kozákok tartanak megszállva a főtérrel együtt. Minden pillanatban várják, hogy a *sah idegen követségre menekül.* A Voss. Ztg. jelenti Pétervárról: A Teheránba küldött orosz hadosztály 4 és fél szotnya kozákból 115 tiszttel, egy ütegből, egy 1100 emberből és 20 tisztből álló lövész zászlóaljából áll.

— **A nagyvárad gyorsvonal veszedelme.** Budapestről távirják: A véletlen szerencse ma reggel nagy vasuti katasztrófát akadályozott meg, amelynek következményei kiszámíthatatlannak lehettek volna. Ugyanis 6 óra 55 perckor indult a nyugati pályaudvarról a nagyvárad gyorsvonal, amely ma különösen zsúfolva volt utasokkal. A gyorsvonal teljes erővel akart Vecsés állomáson keresztülrobogni, mikor könnyen végzetessé válható incidens megállította útjában. Vecsés állomáson most bővítik a pályatestet. A kibővítési munkálatokat a régi pályatesthez nagyon közel vezeték, ami nagyon meggyöngyítette a régi vonal alépitményét. Ehhez járult még az utóbbi napok sok esőzése is, alámosta a régi pályatestet, mely ennél fogva nem bírta ki a rendes terhet. Mikor a gyorsvonal mozdonya a meglazult pályatestre ért, egyik sin erős meggörbülése folytán a mozdony egyik oldala a talpfákra zökkent. A zökkenés következtében a mozdony egyik hajtókara eltört. A mozdony, hajtókarának eltérése miatt szerencsére azonnal megállt, így az utasoknak nagyobb rázkódáson és kis ijedségen kívül egyéb bajuk nem történt. A gyorsvonal háromnegyed óra hosszat vesztegelt Vecsés állomáson, mert Budapestre kellett új mozdonyért telefonálni. A megrongált pályatestet sürgősen kijavították, így forgalomzavar nem történt.

— **Pusztító jégeső.** Makóról jelentik: Tegnap Lelén óriási jégvihar pusztított, amely a csanádi püspökség több ezer holdnyi birtokán a még lábon álló gabonát egészen tönkrevverte. A püspökség gyönyörű szőlője is elpusztult. A jég még órák mulva is három ujjnyi vastagságon borította el a földet. A kár az első becslés szerint meghaladja a negyedmillió koronát. A levegő erősen lehült. Lippáról jelentik: Nagy zivatar és jégeső volt Temes megyében. Máslak, Máslak-Remete, Mondorlak, Rigós temes megyei és Muszka-Magyarád arad megyei községekben tegnap délután felhőszakadás vonult végig galambtojás nagyságú jégesővel, mely a községek veteményeiben nagy kárt okozott. A kukorica, mely igen szép termést ígért, szintén nagy kárt szenvedett. A jeget szekérszámra szedik össze az említett községek utcáin, hogy azokat járhatóvá tegyék. Zomborból jelentik: Napok óta tartó esőzések az aratómunkálatokat gátolják. Az idő őszi. Münchenből jelentik hivatalosan: Az eső, úgy látszik mindenütt megszűnt. Aradástól nem kell tartani. A folyók holnap délelőtt érik el legmagasabb vízállásukat. A Duna vízállása még a múlt hét óta aránylag magas és még meglehetősen emelkedni fog. A Majna területén nem kell árvízveszélytől tartani.

— **A cigányprimás leánya.** Kolozsvárról írják: Pongrácz Lajos cigányprimás neve jóhangzásu nemcsak Erdélyben, de az egész országban. Magyar nótákat nálánál különben kevés cigány tud játszani, erről egyébként néhány évvel ezelőtt meggyőződhetett a budapesti közönség is, mely nagy élvezettel hallgatta egy fővárosi szálloda éttermében esténként Pongrácz szivhez szóló játékát. Most azonban nem az öreg Pongráczról, hanem szép, fiatal és mindenekfelett nagytehetségű lányáról, Matildról van szó, aki a kolozsváriak nagy érdeklődése mellett vendégszerepelt legutóbb szülővárosának színházában. A fiatal művésznő az Erdészleány című operette Mina szerepében lépett életében másodszer a színpadra, miután előzőleg a télen Désen, mint vigjátéki szubrett jelentős sikert aratott. Énekes szerepkörre nem készült s csak Janovics kolozsvári igazgató felszólításának engedve vállalkozott arra, hogy alig egy heti tanulás után az Erdészleányban mutatkozzék be a kolozsvári közönségnek. Pongrácz Matild az énekes-szubrett szerepkör betöltésére is sok hivatottságot árult el.

— **Feldarabolják a pásztorórán.** Nagyváradról táviratozzák: Rév községben Dászkál János régóta legyeskedett Zolcsi Péter gazda felesége körül. Tegnap este ittas állapotban beállított Zolcsiékhoz és ellentmondást nem tűrő hangon kijelentette, hogy az éjszakát az aszszonynyal fogja tölteni. Mikor a férj mégis ellenkezni merészelt, az óriás erejű Dászkál megfogta és kidobta a saját lakásából. Éjfél felé, amikor a részeg Dászkált elnyomta az álm, Zolcsi visszajött és egy élesre fent baltával agyonverte és darabokra vágta Dászkált. A csendőrség reggel értesült a gyilkosságról és Zolcsit letartóztatták.

— **Tűzfecskendőgyár az Óvár-téren.** Tegnap volt alkalmunk megemlékezni arról a kérvényről, melyet Hönig Ottó aradi szivattyúgyáros intézett a város tanácsához egy, az Óvár-téren létesítendő tűzfecskendőgyár tárgyában. E közleményünkre vonatkozólag Hönig Ottó a következő sorok közlésére kért fel bennünket: A lapok azon állásfoglalásával szemben, mellyel egyhangulag ellene nyilatkoznak annak, hogy az Óvár-téren gyártelep létesüljön, meg kell vallanom, hogy ez az álláspont teljesen helyes és jogosult bizonyos telepekkel szemben. De másként áll a dolog az általam tervezett gyárteleppel. Ez a gyártelep sem nagyobb zajt nem okoz, sem füstöt nem áraszt, sem rossz illatokkal nem lepi meg a közönséget. Jelenlegi műhelyem miatt, mely a Hasszinger-utcai leányiskola tőszomszédságában van s attól mindössze egy két méter magas kerítés választja el s a tanítás sem füst, sem lárma által nem zavartatott meg s eddig ilyen panasz fel nem merült, noha nyáron úgy az iskola ablakai, mint a műhely ajtaja nyitva volt. Kézenfekvő tehát, hogy ha ilyen műhelyt, ha nagyobb arányokban is, az Óvár-téren, a főútvonalától hatvankét méter távolságra létesítenék, olyanformán, hogy az a hátsó részén is egy husz méter széles utca által választatik el a legközelebbi szomszédától, hogy akkor ennek a műhelynek a felállítását semmiesetre sem képezheti a város fejlődésének akadályát.

— **Leharapta a gazdája fülét.** Békéscsabáról írják: Gálfizugi gazdaságban múlt vasárnap igen érdekes és a modern szociálizmust nagyon jellemző eset történt. Winter Zsigmond urasági ispán rászólt kocsisára, Márton Józsefre, hogy fogjon be.

A kocsis gazdája parancsára így felelt:

— Befogok, de csak külön bérért.

— Itt van a külön bér! — volt a válasz és az ispán képen teremtette kocsisát, aki erre az ispánra rohant és a küzdelem hevében leharapta annak egyik fülét.

A szerencsétlenül járt ispán nyomban Budapestre utazott, ahol sérüléseit megoperálták, míg a harapós kocsist a csendőrök vették őrizet alá és bekisérték a szeghalmi járásbíró-ság fogházába.

— **Utcai harc.** Hétfőn este a Hunyadi-utcában sétált Németh Pál és Dániel Miklós. Mulatozásból jöttek, de mind a ketten józanok voltak. A Szent Pál-utca sarkán elébük perdült egy Simon Róza nevű leány. A fiatal emberek megjegyzést tettek rá. A leányt ez dühbe hozta és reprodukálhatatlan kifejezéssel válaszolt. Szó szót követett, egyszerre csak hirtelen mozdulattal Simon Róza a kebléből élesre fent kést húzott elő és azt kétszer Németh mellébe döfte. A fiatal ember a kapott sebektől eszméletlenül rogyott a kövezetre. Dániel a barátja segítségére sietett és ki akarta csavarni a leány kezéből a kést. Simon Rózának sem kellett egyéb. Most már Dániel ellen fordult. Úgy fejen szurta, hogy az pillanatra megtántorodott és amíg magához tért, Róza már eltűnt az éj homályában. Ekkorra nagy tömeg gyűlt már össze. A sarkon levő „Otthon“-kávéházban elnémult a hegedű és a vendégek a cigányokkal együtt a nő keresésére indultak. Persze hiába, mert seholsem akadtak rá.

— **Megölte az apját.** Temesvárról jelentik: Eger Márton jómódu lovrini földműves gazda utóbbi időben rabja lett az alkoholnak. A napokban ismét a korcsmában dorbézolt és később odajött ugyancsak itókás fia, ifj. Eger Márton, aki apját haza akarta vinni. Apa és fiu összeszólalkoztak, majd hazatértek. Otthon az öreg fel akarta nyergelni a lovakat és ki akart lovagolni a mezőre. Fia ebben is megakadályozta. Ebből dulakodás támadt, amelynek hevében a fiu baltát ragadott és oly erővel vágta fejbe apját, hogy az holtan terült el a földön. A hatalmas ütés kettérepesztette koponyacsontját. Az apagyilkos fiut bekisérték a nagybecskereki kir. ügyészséghez.

— **Francia likörök legbiztosabb készítésére,** — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 17

TARKASÁGOK.

(Premier és repriz.) Abból az alkalomból, hogy a Góth-pár Aradon vendégszerepelt, aradi színészársaságban mesélték róluk ezt a történetet:

Tudvalevő, hogy Góth mostani felesége, Kertész Ella elvált neje Beck Vilmos kiváló operanékesnek. A válópör után nemsokára egybekeltek Góthék. A polgári házasságkötésnél a Vigszínház két művésze, Hegedűs és Balassa voltak a hivatalos tanúk.

Balassa elegánsan, frakkban ment föl az V. kerületi anyakönyvvezető hivatalába, ahol a Góthék esküvője volt; Hegedűs ellenben csak egyszerű, hétköznapi zakköltönyben jelent meg. Balassa módfelett méltatlankodott ezen és szemrehányást tett Hegedűsnek:

— Kérlek, — mondta — én itt állok frakkban, te pedig csak közönséges zakkóban jelensz meg. Ez nem szép tőled. Miért teszel ilyesmit?

— Miért? — felelte Hegedűs — mert én csak premiéren jelenek meg frakkban. Reprizre csak zakkóban megyek el.

(Az őrnagy és a kapitány.) Amikor az aradi ezred falun gyakorlatozott, egy őrnagy, meg egy kapitány, akik elválhatlan jóbarátok voltak, egy szobába jutottak. Oly kevés uri szállás volt a faluban, hogy egy helyre több tisztet is el kellett helyezni. Egy napon a századosnak nagyon korán kellett fölkelnie. Meghagyta a szolgájának előtte való estén:

— Holnap hajnali 3 órakor óvatosan, lassan felköltesz engem. Az őrnagy urat nem költöd fel, csak engem és vigyázz, hogy ő föl ne ébredjen, mert akkor pofont kapsz!

— Igenis.

A szolga a pontos időben óvatosan föl is

költötte a kapitányt s az őrnagy nem ébredt föl. A százados álmosan föltápáskodott és nehogy az őrnagyot felkeltse, a lámpavilággal, hát a sötétben öltözött föl. Persze így nem vette észre, hogy nem a saját ruháját, hanem az őrnagy uniformisát vette föl. Ugyanis mindkettőjük ruhája egymás mellett feküdt, két széken. Amikor már teljesen felöltözött az álmos kapitány, gyufát gyújtott, hogy annak világa mellett vessen egy pillantást a tükörbe, vajjon nem hiányzik-e róla valami. Akkor hirtelen megpillantotta magán az őrnagy egyenruháját. Nagyon ásitott, azután a dühtől toporzékolva mormogta:

— Az a gazember pucer! Hát mégis csak az őrnagyot költötte föl.

*

(A makulatura.) Makulaturának hívják a papirkereskedésekben azt a papírt, amit csomagolásra használnak. Ezek az el nem adott újságok, amelyeket csak csomagolásnál tudnak használni.

Egy aradi papirkereskedőhöz bemegy egy falusi paraszteseléd:

— A nagysága kéret két kiló makulatura papírt — mondja.

— Az most nincs. Épen tegnap fogyott ki.

— Hát akkor tessék legalább azt megmondani, hogy mikor nyomnak olyant.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetési osztály — 151

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

Ujaradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ujarad, július 13.

Július hó közepénél tartunk, azonban olyan hűvös van, mint az ősz derekán szokott lenni. De talán még jobb így, mintha eső, vagy jég esne, mely utóbbi Aradmegyében több helyen elpusztította a buzatermést és az aratást megszakította.

A gabonárislet irányzata tartott.

A mai piacon elkelt:

200 mm. buza 15:00—15:40

100 mm. tengeri 7:10—7:20

Névleges jegyzés:

Rozs 9:60—00:00

Zab 8:50—0:00

Arpa 8:20—0:00

A gabonaárak 50 kilogrammonként koronában értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, július 13.

Amerika $\frac{3}{4}$ -el olcsóbb, kevés üzlet, változatlan, tartott.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Tengeri 1909 augusz.	7.91—7.92	7.91—7.92
Tengeri 1910. májusra	7.91—7.92	6.92—6.93
Buza 1909 októberre	13.76—13.77	13.76—13.77
Buza 1910. áprilisra	14.01—4.02	14.02—14.03
Rozs októberre ...	10.06—10.07	10.07—10.08
Zab októberre ...	7.61—7.62	7.61—7.65

Zárul 5 órakor.

Centrák hitelrészvény ... .. 6:7.—

Magyar hitelrészvény ... .. 75.—

Budapest kőbányai sertéskereskedelem.

— Július 13. —

Magyar elsőrendű: Óreg nehéz páronként 400 kilogrammon feletti súlyban — fillérig; közép páronként 400—40 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig.

lévig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon feletti súlyban 142—143 fillérig; fiatal közép páronként 240—280 kilogrammig terjedő súlyban 143—144 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 44—145 fillérig.

Sertéslétszám: július hó 9. napján volt készlet 3.662 darab, július 10. napján felhajtott 186 darab, július 10. napján elszállított 324 darab, július 11. napjára maradt készletben: 30.524 darab.
A hizott sertés üzlet irányzata vevők nyugodt.

IDEGENEK ARADON.

— Július 13. —

Fehér Kereszt szálloda. Mangold Imre mérnök Nagyszében. — Rosenthál Lajos utazó Bécs. — Hamza Agoston zárdai főnök Bodrog. — Hanás Pálné földművelő neje Mádé. — Koszka Sándor hivatalnok Lipca. — Farkas Soma utazó Budapest. — Weisz Samu utazó Arad. — Kuru János jegyző Románpaták. Arnold Lajos utazó Bécs. — Heinerman Péter téglagyáros Gyöngyháza. — Moskovits Miksa utazó Budapest. — B. Solymosy Lajos birtokos Apatelek. — Gerendi Ákos birtokos Balázstelke. — Holländer S. utazó Temesvár. — Martics István birtokos Magyarvár.

Központi szálloda. Balogh Lajos utazó Budapest. — Austi József magánzó Budapest. — Főgel Dezső magánzó Budapest. — Fischer Andor utazó Budapest. — Komlós Ferenc utazó Budapest. — Dénes Vilmos utazó Budapest. — Gráner Adolf utazó Bécs. — Lázár József utazó Bécs. — Maurer Adolf utazó Bécs. — Gráff József utazó Budapest. — Rosenthál Izidor dr. ügyvéd Gurahoc. — Gergely Ferenc utazó Budapest. — Novák Gyula utazó Budapest. — Klein Ignác kereskedő Erdőhegy.

Pannónia szálloda. Skoda Richárd F. gimnazista tanuló Budapest. — Kocsmér Jakab F. gimnazista tanuló Budapest. — Mihucz Sándor tanár Temesvár. — Sági Áron kereskedő Kolozsvár. — Maróth Bálint főgépész Szentés. — Wéber Jenő hivatalnok Budapest. — Hódosi György utazó Kolozsvár. — Perlusz Manó könyvelő Izsák. — Horovitz Mór utazó Budapest. — Szenere Gyuláné tisztviselő Budapest. — Bankl József iparos Makó. — Walter Kálmán tisztviselő Budapest. — Kander Vilmos utazó Bécs.

NYARI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1909. július hó 14-én:

G. Ternovszky Margit felleptével:

Táncos huszárok.

Operette 3 felvonásban. Irta: Rajna Ferenc. Zenéjét szerkesztette Szirmai Albert Szept. Ernő verseire.

SZEMÉLYEK:

Hubert Egon Faludy K.	Dürenstein Kules r L.
Von Flügen Dely Lajos.	Erna, felesége Lászy r tel.
Von Saarburg Ditrói Mór.	Hertha, leánya Kun Irén.
Canisius Polgár S.	Dr. Prohlokker Ladiszlav J.
Herma, neje Benkóné.	Prokch Libor Leóvey Leó.
Thea, leányuk Ternovszky.	Béde, fia Sz. Rontay B.

Kezdete 8 órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1909. július 14-én, szerda:

1. Csodálatos rózsák Színes látványosság. — 2. Colombo. Természet után. — 3. Beszélő levelek. Humoros. — 4. Halászhajó építés. Természet után. — 5. Vetélkedő nővérek. Dráma. — 6. A borzasztó braziliai Bohózat. — 7. Szabadjegyek. Komikus. — 8. A kis rendőrlány. Dráma. — 9. Lehetetlen pihegni Bohózat.

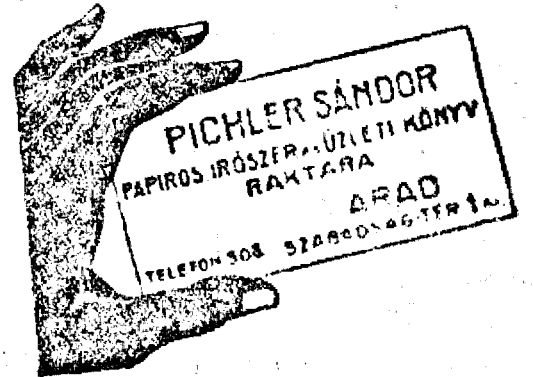
Előadások este fél 7 órától kezdve.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások alatt a cs. és kir. 33 gyalogszerep zenekara játszik. — Cukrászda

Augusztus 1-én, vasárnap lesz az aradi nyomtársok által rendezendő nagy népi ünnepély, ahol versenyek, kabaré, tűzjáték stb. és este táncvigalom lesz. A népi ünnepély a városliget összes helyiségeiben lesz megtartva.

NYILTTÉR.*

Szilvarka hüvelyek nagy választékban.

MELEGEDÉS MINT A CSODÁLATOS
TÖBBSZÖRÖS ÉRZÉSEK

APTAMÁSI

DIETETIKUM-GYÓGYSZER

*ezel gyomor, vesese-hólyag és
bélbántalmaknál oala-
mint asthma, bronchiále,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.*

**KAPHATÓ: Nagy Farkas
és Fejér Gyula cégeknél
5841 Aradon.**

9561—1909. sz.

Hirdetmény.

A gyalogutak gondozásáról alkotott 12757-408/1884. számú szabályrendelet 5. § értelmében felhívom a ház- és telek tulajdonosokat, folyó hó 15-től szeptember 15-ig házuk, illetve telkük előtt az aszfalt burkolattal ellátott gyalogutat mindennap délután 1 és 2 óra között, a másféle burkolattal ellátott gyalogutat este 7 és 8 óra között meglocsolni, mert ennek elmulasztása esetén az említett szabályrendelet alapján szigorúan büntetetté fognak. Arad, 1909. évi május hó 5-én.

Sarlot,
főkapitány.

Teljes tisztelettel:

Szilágyi és Társa

ARAD, Boros Bóni-tér 22. sz. (Goldschmidt-ház.)

2613 556. TELEFON 556.

Aradváros belterületén házhoz szállítunk: 100 kgr. kömentes, darabos meszet ... K. 3:20 árban. Teljes kocsirakomány megrendelésénél fenti árból 10 százalék engedményt nyújthatunk, miután kartellen kívül állunk.

Feltűnő újdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szívhat.

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

Nélkülözhetetlen

UJSÁG!

Magyarországon minden fűszer, gyarmatárú, csemege, husáru, tejtermény **kereskedőnek**, stb. az élelmezési és fogyasztási szövetkezeteknek, szállodás és kávéosoknak, sőt minden háztartásnak a

CSEMEGE UJSÁG!

ÉLELMEZÉSI SZAKLAP!

Ez a maga nemében páratlan hetilap szeptember 1-én indul meg. Előfizetési ára félévre 5 kor., egész évre 10 korona. Előfizetők ujévig (5 hónapig) 3 koronáért kapják. 2632

Szerkeszti és kiadja **Lenkei Zsigmond** Budapest, VIII. Sándor-tér 4.

A legjobb hirdetési mód. Senki sem nélkülözheti!

2, a jegyzői teendőkben teljesen szakképzett és a román nyelvet teljesen értő

írnokot

keresek.

Fizetés egyenként évi 1200 korona és nőtlen embernek lakás, fűtés, világítás. 2645

Körjegyzőség Soborsin.

Uj áruügynökség!!

Bauer és Társa

ált. áruügynökség

Arad, Asztalos Sándor-u. 1.

Bátorkodunk a nagyérdemű vevőközönség és üzletfeleinknek tudomására hozni, hogy több külföldi és belföldi cég képviselőt meg szereztük. Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a nagyérdemű vevőközönség igényeit minden irányban kielégíthetjük.

Kiváló tisztelettel 2623

BAUER ÉS TÁRSA

általános áruügynöksége

Cégtulajdonos Bauer Béla.

V. 3470/4. 1908. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróóság 1908 V. 3470/4. számú végzése által Vajda Ignác végrehajtató javára 340 kor. tőke és járulékal erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felül foglalt és 906 koronára becsült lovak és butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínen, vagyis Aradon, György-utca 103. sz. a. leendő eszközlésére 1909. évi július hó 14-ik napjának délután 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cikk 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1909. évi június hó 29 napján.

Török Dénes, kir. bírósági végrehajtó.

2657

A Kerülő község határában fekvő

7200 holdas földbirtok

tetszés szerinti parcellákban ELADÓ.

Bővebb felvilágosítás nyerhető

Nemess Géza

cégnél, Aradon.

2440

Magyar forrás. Húgyhajtó és Húgysavoldó Magyar forrás.

Szultán-forrás.

Nagyon kellemes, tiszta ízű, természetes szénsavban gazdag, bór és dus Lithion-tartalmu ásványvíz, nincsen kellemetlen mellékíze.

Gyógyító és üdítő ital.

Dus Lithion-tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, valamint cukorbetegségekben, csuzos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztő szervek hurutos bajainak gyógyítására. 1726

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat

Kütelőszög és központi iroda: **EPERJÉS.** Igazgatóság: **BUDAPEST, IV., Ferencz József-rakpart 22.** — Kapható már külföldön is.

Telefon

Eperjesen: 74.

Telefon

Buda pesten: Igazgatóság: 111-93.

Kapható mindenütt.

Vezérképviselet Arad és vidéke részére: **Havas Ármin, Fő-utca.**

A jó házból való HU tanulóknak felvételük.

Alkalmi vétel:

Alsó lepedő varrás nélkül frt. 1.20

Remek szép zephyrek, jól mosható, 16 é. 19 krajcár.

Maradék himzések és csipkék félárban

Napernyők és esernyők igen olcsó árakban.

Ruha vásznak:

teher és divat-szineken, óriási választékban.

Könnyü nyári szövetek és batisztok, himzett batisztok és csipke kelmék legnagyobb választékban.

Selyem tafet szoknyák ... frt. 5.50

Molre szoknyák . . . . frt. 4.25

Fehér batiszt szoknyák . frt. 2.75

Reform fűzők 2 forinttól 3.50-ig.

HOFFMANN SÁNDOR, ARAD

Színház-épület.

701

Kirakatrendező segéd felvételük.

APRO HIRDETÉSEK.

Akinek

ismeretség híján

házasra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinczellérre,
kertészre,

kulcsárra,
gazdasszoyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége.

Aki

bérbeadni kíván

birtokot,
házat,
vadászterületet,

kocsit,
lovat,
halászatot,
telket.

Aki

eladni kíván

butort,
zongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást, st
vagy

Aki

mlndezeket vétel vagy bérbevételei céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értezt, ha az

„ARADI KÖZLÖNY”

kis hirdetési

rovatát használja.

Sürgősen eladó magánlak

6 szoba, fürdőszoba, nagy kert.
Tökölly Imre-utca (Halász-utca) 45
sz. 2551

Jlles utca 51. a számú

új ház 3 szoba és mellékhelyiséggel
jutányosan eladó. 2639

Jó karban lévő

pedálos cimbalom 100 koronáért
eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2630

Diaphania

(ablaküveg-papir) legjobb mintákkal nagy választékban kaphatók
Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében Arad, Andrássy-tér 16.
és Weitzer János-utca. 173

Eladó szőlő.

Világosan. A 12-ös motoros megállótól 5 perc. Kb. 5 kataszt. hold,
rajta borház teljes felszereléssel.
Szép új nyaraló: alatta fugázott
kőpince teljes berendezéssel. Minden
szükséges eszköz a szőlő- és
borgazdasághoz. — Jutányos ár!
Györke Lajos tanár, Brassó. 2569

Fényképezési cikkek.

Bármily gyártmányú fényképező
gépeket előnyös részletfizetésre.
Fényképezési lencsék bármely minőségben,
s az összes fényképezési kellékek
és újdonságok rendkívül előnyösen.
Bloch H. papirkereskedése és könyvnyomdája.
Fényképezési cikkek gyári raktára.
Telefon 126. sz. 600 oldalas árjegyzék
kiváratra ingyen. Vidéki rendelésekhez
részletes használati utasítás és újdonságok
ismertetése lesz mellékelve. 1215

Kézimunka

mütermünkben fizető és tanuló
leányok felvétetnek. Weisz és Benjamin.
2609

Papírkalapoknak

való krepp- és selyempapírok nagy
választékban. Aradi felvételi és
egyéb képes levelező-lapok nagyban
és kicsinyben. Irodai cikkek,
valamint üzleti könyvek kitűnő
minőségben. Névjegyek és nyomtatványok.
Egész könyvtárak vétele. Kerpel Izó
könyv- és papirkereskedése Aradon.
Telefon 385. 262

Engelhardt-féle

Chassalla Sandalok

hölgyek, urak és gyermekek

részére 2093

tennis cipők

kizárólagosan

Weinberger János cipő áruházában
kaphatók.

Julius Lén

életbe lép az új bortörvény!

Bornyilvántartási

könyvek

füzetek és nyomtatványok
jutányos árban kaphatók

Pichler Sándor

papiros, írószer és üzleti könyv
raktárában

Arad, Szabadság-tér 1.
Telefon 308. sz. 247

20960—1909. szám.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy az 1909.
évre elkészített I. és II. oszt. kereseti
adó kivétési lajstrom f. évi július hó
15-től a város adóügyi osztályánál
8 napi közzszemlére van kitéve.

Erről az adóköteleket azzal értesítjük,
hogy netáni felszólalásait és pedig:

a) azon adóók, kik az illető
kivétési lajstromban tárgyalt adó-
nemmél már a múlt évben voltak
megróva, a lajstrom kitételének
napját.

b) azon adóók, kik a kivétési
lajstromban megálapított adóval
a kivétési évében első ízben rovat-
nak meg adótarozásukat az adó-
könyvecskébe történt bejegyzését
követő 15 nap alatt a városi ta-
nácsnál előterjeszthetik.

Arad, 1909. július hó 6-án.

A városi tanács

Árlejtési hirdetmény.

Arad-Gáj külváros gör. kel. szerb templomának újonnan
való bekerítése céljából készült és a temesvári gör. kel. szerb
szentszék A. 1077/1909. számú határozatával jóváhagyott terv
és költségvetés alapján ezennel árlejtési hirdetmény tüzetik
ki 2100 kor. kikiáltási árral. Az árlejtés Gáj külváros gör.
kel. szerb iskola helyiségében 1909. évi július hó 25 én délután
3 órakor fog megtartatni

Feltételek:

1. Árlejtők az árlejtés kezdetén a kikiáltási ár 10 száza-
lékát bánatpénz gyanánt készpénzben avagy elfogadható érték-
papirban tartoznak letenni.

2. A templom bekerítésére vonatkozó feltételek, költség-
vetés és terv a gör. kel. szerb lelkeszi hivatalnál tekinthe-
tők meg.

3. A hitközség fentartja magának azon jogot, mely sze-
rint a pályázók közül azon vállalkozót alkalmazza, a kiben
legnagyobb bizalma lesz.

4. A szerződés aláírása után, a vállalkozóra nézve azon-
nal, az egyházközségre nézve csakis a szentszék jóváhagyása
után válik jogerejűre.

5. Az árlejtőknek nincs joguk ahhoz, hogy árlejtésre való
részvételük által felmerült költségei visszatérítését követel-
hessék. 2656

Kelt Arad Gájon, 1909. évi július hó 11-én.

Kojity Kristóf,
hitközségi jegyző.

Kátity Mláden,
hitközségi elnök.

Tyúkszemétől

mindenki megszabadul a Hajós-féle Anagallin
használatával, nem piszkít,
nem ragadós, kezelése igen egyszerű.
Ára egy üvegnek utasítással együtt 70 fillér.

Láb és kézizzadás

azonnal és teljesen elmulik, ha az
izzadó részeket „Peppo“-val ecseteljük.
A mirigyeket kiszáritja, a váladékot megszünteti és tökéletesen szagtalanítja.
— Egy üveg ára utasítással együtt 1 korona.

Poloskák

kiirtása a legmegfelelőbb módon és teljesen „Phenolsav“-val
eszközölhető. A butorokat nem rontja,
a poloskáknak még a petéit is kiirtja.
Szaga nem kellemetlen s kezelése rendkívül egyszerű.
— Egy üveg ára 70 fillér.

Hajvesztő

„Depilator“. E csodahatású szerrel minden oly helyről, ahol
a hajnöves alkalmatlan, mint az arc, nyak, kezek,
azt egy pár perc alatt minden fájdalom nélkül eltávolítja.
— Ára utasítással együtt 1 korona. 191

Ideális

legjobb, legtartósabb gummi óvszer a
„NITER“, a világ legjobb preservativa.
— 6 darab egy eredeti dobozban 2 korona.

Hajós Árpád

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:
gyógyszertárban ARAD, Andrássy-tér 22. sz.
a megyeházzal szemben. —